

Η

ΑΡΧΗ ΕΞΕΤΑΣΗΣ ΠΡΟΔΙΚΑΣΤΙΚΩΝ ΠΡΟΣΦΥΓΩΝ (Α.Ε.Π.Π.)

6ο ΚΛΙΜΑΚΙΟ

Συνήλθε στην έδρα της στις 26 Νοεμβρίου 2019 με την εξής σύνθεση: Γερασιμούλα- Μαρία Δρακονταειδή, Πρόεδρος, Ειρήνη Αψοκάρδου-Εισηγήτρια και Μαργαρίτα Κανάβα, Μέλη.

Για να εξετάσει την από 20-10-2019 Προδικαστική Προσφυγή με Γενικό Αριθμό Κατάθεσης (ΓΑΚ) Αρχή Εξέτασης Προδικαστικών Προσφυγών (ΑΕΠΠ) 1282/21.10.2019 του οικονομικού φορέα με την επωνυμία «... ΕΕ» (εφεξής «προσφεύγουσα»), που εδρεύει στο ..., επί της οδού ..., αρ. ..., ΤΚ ..., όπως εκπροσωπείται νόμιμα.

Κατά του Υπουργείου ... (...) (εφεξής «αναθέτουσα αρχή»), όπως εκπροσωπείται νόμιμα και

Της παρεμβαίνουσας εταιρείας με την επωνυμία «...Ι.Κ.Ε.» (εφεξής «παρεμβαίνουσα»), με έδρα την ..., οδός .....& ..., όπως νόμιμα εκπροσωπείται.

Με την προδικαστική προσφυγή η προσφεύγουσα αιτείται να ακυρωθεί η με αριθμ. ΚΓ/Δ11/Ε 40192 απόφαση του Υπουργού ...και ...με την οποία εγκρίθηκε το από 02-10-2019 Πρακτικό της Επιτροπής Διαγωνισμού, και αναδείχθηκε οριστική ανάδοχος η παρεμβαίνουσα καθώς και να ζητηθεί από την παρεμβαίνουσα, δυνάμει του άρθρου 102 του Ν.4412/2016, η προσκόμιση των πιστοποιητικών που να αποδεικνύουν ότι και κατά την ημέρα υποβολής της προσφοράς της είναι φορολογικά κι ασφαλιστικά ενήμερη.

Με την παρέμβασή της η παρεμβαίνουσα επιδιώκει την απόρριψη της ως άνω προσφυγής και τη διατήρηση του κύρους της προσβαλλόμενης.

Η συζήτηση άρχισε αφού άκουσε την Εισηγήτρια Ειρήνη Αψοκάρδου

Αφού μελέτησε τα σχετικά έγγραφα

Αριθμός απόφασης: 1388 / 2019

Σκέφτηκε κατά τον Νόμο

1.Επειδή για την άσκηση της κρινόμενης προσφυγής έχει καταβληθεί e-παράβολο σύμφωνα με τα άρθρα 363 του Ν. 4412/2016 και 5 του ΠΔ 39/2017, ύψους 600 ευρώ (βλ. ηλεκτρονικό παράβολο με κωδικό ..., το από 20-10-2019 αποδεικτικό τραπεζικής συναλλαγής της Τράπεζας Πειραιώς για την πληρωμή του εν λόγω παραβόλου και εκτύπωση από την σελίδα της Γενικής Γραμματείας Πληροφοριακών Συστημάτων του Υπουργείου Οικονομικών με την ένδειξη «δεσμευμένο»). Το ποσό του παραβόλου υπολογίζεται με βάση την προϋπολογισθείσα δαπάνη της σύμβασης, ήτοι 88.709,68 ευρώ μη συμπεριλαμβανομένου ΦΠΑ.

2.Επειδή η αναθέτουσα αρχή με την υπ' αριθμ. πρωτ. ... Διακήρυξη προκήρυξε ηλεκτρονικό ανοικτό διαγωνισμό με αντικείμενο «ΠΡΟΜΗΘΕΙΑ ΚΑΙ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΜΙΑΣ (1) ΑΝΤΛΙΑΣ ΘΕΡΜΟΤΗΤΑΣ ΑΕΡΟΣ - ΝΕΡΟΥ ΣΕ ΑΝΤΙΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗΣ ΜΟΝΑΔΑΣ ΨΥΚΤΗ ΣΤΟΝ ... «...»», με κριτήριο κατακύρωσης την πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά, βάσει της τιμής, συνολικής προϋπολογισθείσας δαπάνης εκατόν δέκα χιλιάδων (€110.000,00) ευρώ, συμπεριλαμβανομένου ΦΠΑ.

3. Επειδή το πλήρες κείμενο της διακήρυξης καταχωρήθηκε στο Κεντρικό Μητρώο Δημοσίων Συμβάσεων (Κ.Η.Μ.ΔΗ.Σ) στις 3-06-2019 (Α.Δ.Α.Μ. ...) καθώς και στην διαδικτυακή πύλη του ΕΣΗΔΗΣ, όπου έλαβε αύξοντα αριθμό ΕΣΗΔΗΣ ....

4. Επειδή ο διαγωνισμός που προκήρυξε η αναθέτουσα αρχή ως εκ του αντικειμένου του, της προϋπολογισθείσας αξίας της σύμβασης και του χρόνου εκκίνησης της διαδικασίας, εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του Βιβλίου ΙV του ν. 4412/2016, σύμφωνα με το άρθ. 345 του ν. 4412/2016.

5.Επειδή η υπό εξέταση προδικαστική προσφυγή: α) έχει ασκηθεί εμπρόθεσμα καθόσον κατατέθηκε στις 20-10-2019 στον ηλεκτρονικό τόπο του διαγωνισμού, λαμβανομένου υπ' όψιν ότι η προσβαλλόμενη απόφαση κοινοποιήθηκε στους προσφέροντες μέσω του ηλεκτρονικού τόπου του διαγωνισμού την 10-10-2019, β) ασκήθηκε με τη χρήση του τυποποιημένου

Αριθμός απόφασης: 1388 / 2019

εντύπου του Παραρτήματος Ι του ΠΔ 39/2017 και γ) κοινοποιήθηκε στην ΑΕΠΠ από την προσφεύγουσα αυθημερόν με μήνυμα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παρ. 1 του άρθρου 361 και τις παρ. 1 και 2 του άρθρου 362 του Ν. 4412/2016 και την παρ. 1 εδ. α) του άρθρου 4, και την παρ. 2 του άρθ. 8 του ΠΔ 39/2017.

6. Επειδή η προσφεύγουσα ως προσφέρουσα του εν θέματι διαγωνισμού της οποίας η προσφορά κρίθηκε αποδεκτή και δεύτερη στη σειρά μειοδοσίας, θεμελιώνει έννομο συμφέρον για την άσκηση προδικαστικής προσφυγής κατά της επίμαχης απόφασης που κάνει αποδεκτά τα δικαιολογητικά κατακύρωσης της παρεμβαίνουσας και την αναδεικνύει οριστική ανάδοχο, ερειδόμενο στη ζημία της από τυχόν παράνομη συμμετοχή τρίτου στον διαγωνισμό και στο επιδιωκόμενο όφελος από την απόρριψη της προσφοράς της (βλ. ΕΑ ΣτΕ 1216/2006, πρβλ ΕΑ ΣτΕ 512/2002, 517/2001), επιδιώκοντας ευλόγως να της ανατεθεί η συγκεκριμένη σύμβαση.

Περαιτέρω, απαραδέκτως αιτείται με την παρούσα να ζητηθεί από την παρεμβαίνουσα, δυνάμει του άρθρου 102 του Ν.4412/2016, η προσκόμιση των πιστοποιητικών που να αποδεικνύουν ότι και κατά την ημέρα υποβολής της προσφοράς της είναι φορολογικά κι ασφαλιστικά ενήμερη καθώς η ΑΕΠΠ επί αποδοχής προσφυγής κατά πράξης ακυρώνει ολικώς ή μερικώς την προσβαλλόμενη πράξη, ενώ επί αποδοχής προσφυγής κατά παράλειψης, ακυρώνει την παράλειψη και η υπόθεση αναπέμπεται στην αναθέτουσα αρχή για να προβεί αυτή στην οφειλόμενη ενέργεια, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 367 παρ. 2 του Ν. 4412/2016.

7. Επειδή στις 21-10-2019 η αναθέτουσα αρχή προέβη σε κοινοποίηση της υπό εξέταση προσφυγής προς όλους τους συμμετέχοντες δια μέσω της του ηλεκτρονικού τόπου του διαγωνισμού, σύμφωνα με το άρθρο 9 παρ. 1 α του ΠΔ 39/2017.

8.Επειδή με την με αρ. 1625/2019 Πράξη της Προέδρου του 6^{ου} Κλιμακίου, ορίσθηκε Εισηγητής και ημερομηνία συζήτησης και κλήθηκε η αναθέτουσα αρχή να υποβάλει τις απόψεις της επί της υπό εξέταση προσφυγής.

Αριθμός απόφασης: 1388 / 2019

9. Επειδή την 1η-11-2019 η αναθέτουσα αρχή απέστειλε τις απόψεις της στην ΑΕΠΠ, σύμφωνα με τις διατάξεις της περ. β της παρ. 1 του άρθρου 365 του ν. 4412/2016, επί της υπό εξέταση προσφυγής.

10. Επειδή η παρεμβαίνουσα κατέθεσε εμπροθέσμως στο διαδικτυακό τόπο του διαγωνισμού την από 25-10-2019 με αρ. ΓΑΚ ΑΕΠΠ ΠΑΡ. 1142/2019 παρέμβαση δοθέντος ότι έλαβε γνώση στις 21-10-2019 της υπό εξέταση προδικαστικής προσφυγής, σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ. 3 του άρθρου 362 του ν. 4412/2016 και με προφανές έννομο συμφέρον αιτείται τη διατήρηση ισχύος της προσβαλλόμενης απόφασης με την οποία και κρίθηκαν αποδεκτά τα δικαιολογητικά κατακύρωσης και αναδείχθηκε οριστική ανάδοχος.

11. Επειδή, σε συνέχεια των ανωτέρω, η υπό εξέταση προσφυγή νομίμως εισάγεται ενώπιον του 6^{ου} Κλιμακίου της ΑΕΠΠ σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 346 και 360 του ν. 4412/2016 και του άρθρου 3 του Π.Δ/τος 39/2017.

12. Επειδή στην επίμαχη διαγωνιστική διαδικασία, ως προκύπτει από τα στοιχεία του φακέλου, έλαβαν μέρος πέντε οικονομικοί φορείς, μεταξύ των οποίων η προσφεύγουσα και η παρεμβαίνουσα οι οποίες κατέθεσαν τις υπ' αριθμόν συστήματος 140276 και 139848 προσφορές τους αντίστοιχα.

Με την με αριθμ. ΓΑΚ ΑΕΠΠ 902/16-07-2019 προσφυγή της, η παρεμβαίνουσα είχε στραφεί κατά της υπ' αριθμ. Κ.Γ/Δ11/Ε25530/Ελληνικό απόφασης του Υπουργού ...και ...καθ' ο μέρος έκανε αποδεκτή την προσφορά έτερου οικονομικού φορέα τον οποίο ανέδειξε ως προσωρινό ανάδοχο. Με την υπ' αριθμ. 943/2019 απόφαση της ΑΕΠΠ (1^ο Κλιμάκιο) η προσφυγή της έγινε δεκτή και, ως εκ τούτου, η αναθέτουσα αρχή, προς συμμόρφωση στην απόφαση της ΑΕΠΠ, εξέδωσε την υπ' αριθμ. Κ.Γ/Δ11/Ε34653 απόφαση με την οποία απερρίφθη ο έτερος οικονομικός φορέας και η παρεμβαίνουσα αναδείχθηκε ως προσωρινή ανάδοχος ως δεύτερη στη σειρά μειοδοσίας. Στην ως άνω προσφυγή της προέβαλε λόγους και κατά της προσφοράς της προσφεύγουσας, η οποία έπεται αυτής στη σειρά μειοδοσίας, καθώς και κατά των έτερων οικονομικών φορέων που

Αριθμός απόφασης: 1388 / 2019

έπονταν επίσης αυτής στη σειρά μειοδοσίας. Ωστόσο, οι λόγοι αυτοί απορρίφθηκαν με την απόφαση της ΑΕΠΠ ως απαραδέκτως προβαλλόμενοι και δεν εξετάστηκαν στην ουσία τους (σκ. 10).

Στη συνέχεια, και αφού η παρεμβαίνουσα κλήθηκε να προσκομίσει τα δικαιολογητικά κατακύρωσης, με το από 02-10-2019 πρακτικό της επιτροπής παραλαβής - αποσφράγισης και αξιολόγησης δικαιολογητικών κατακύρωσης (αρ. πρωτ. Δ11//Ε/20286), τα απαιτούμενα δικαιολογητικά που υπέβαλε η παρεμβαίνουσα θεωρήθηκαν πλήρη και προτάθηκε η κατακύρωση του διαγωνισμού σ' αυτήν. Με την προσβαλλόμενη εγκρίθηκε το ως άνω Πρακτικό.

13. Επειδή η προσφεύγουσα ισχυρίζεται, ειδικότερα, στην προσφυγή της ότι: « [...] ζητάμε την ακύρωση της με αρ. ΚΓ/Δ11/Ε 40192 Απόφασης του Υπουργού ...και ...με την οποία εγκρίθηκε το από 02-10-2019 Πρακτικό της Επιτροπής Διαγωνισμού, και αναδείχθηκε οριστικός ανάδοχος η εταιρεία ... Ιδιωτική Κεφαλαιουχική Εταιρεία, διότι η ... Ιδιωτική Κεφαλαιουχική Εταιρεία υπέβαλε τα Δικαιολογητικά Κατακύρωσης με σκοπό να αποδείξει μεταξύ και άλλων, τη μη συνδρομή των λόγων αποκλεισμού, όπως δηλώθηκε με το Τ.Ε.Υ.Δ. ως προκαταρκτική απόδειξη κατά το χρόνο υποβολής των προσφορών. Από τα υποβληθέντα Δικαιολογητικά Κατακύρωσης της ...Ιδιωτική Κεφαλαιουχική Εταιρεία, προκύπτει ότι η ως άνω εταιρεία υπέβαλε:

i. την με αριθμό πρωτοκόλλου 67313366 της 16-09-2019 φορολογική ενημερότητα ισχύος ενός (1) μήνα από την έκδοσή της.

ii. και την με αριθμό συστήματος 000/Π/243289/2019 (αριθμό πρωτοκόλλου 415528) της 06-08-2019 ασφαλιστική ενημερότητα (ΕΦΚΑ – τέως Ι.Κ.Α. – Ε.Τ.Α.Μ.), ισχύος έξι (6) μηνών από την έκδοσή της.

Σύμφωνα με τα οριζόμενα :

1. Στην με αριθμό πρωτοκόλλου 2210 της 19/04/2019 της ΕΑΑΔΗΣΥ Θέμα: «Διευκρινίσεις ως προς τον χρόνο έκδοσης και ισχύος των δικαιολογητικών που προσκομίζονται από τον προσωρινό ανάδοχο (δικαιολογητικών κατακύρωσης), κατόπιν δημοσίευσης του ν. 4605/2019» στην παράγραφο Β4 αναγράφεται ότι «Σημειώνεται ότι, σε όλες τις

Αριθμός απόφασης: 1388 / 2019

προηγούμενες περιπτώσεις (B1, B2, B3) εξακολουθούν να ισχύουν οι διατάξεις του άρθρου 104 παρ. 1 ν. 4412/2016, σύμφωνα με τις οποίες τα δικαιολογητικά κατακύρωσης πρέπει να καταλαμβάνουν και τον χρόνο της υποβολής αίτησης εκδήλωσης ενδιαφέροντος ή της προσφοράς. Στο πλαίσιο αυτό :

□ τα πιστοποιητικά ασφαλιστικής και φορολογικής ενημερότητας δεν καλύπτουν το προγενέστερο της έκδοσής τους χρονικό διάστημα. Λόγω του σύντομου, σε πολλές περιπτώσεις, χρόνου ισχύος αυτών των πιστοποιητικών που εκδίδονται από τους ημεδαπούς φορείς, οι οικονομικοί φορείς πρέπει να μεριμνούν να αποκτούν εγκαίρως πιστοποιητικά τα οποία να καλύπτουν και τον χρόνο υποβολής της προσφοράς ή αίτησης συμμετοχής, σύμφωνα με τα ειδικότερα οριζόμενα στο άρθρο 104 παρ. 1 του ν. 4412/2016, προκειμένου να τα υποβάλουν, εφόσον αναδειχθούν προσωρινοί ανάδοχοι,»

2. Στην απόφαση της ΑΕΠΠ με αριθμό 1138 του 2018 ο Προσωρινός Ανάδοχος πρέπει επί ποινή απαραδέκτου να πληροί τις προϋποθέσεις συμμετοχής, έτσι όπως αποτυπώνονται στο ΤΕΥΔ και να προσκομίζει ως δικαιολογητικά κατακύρωσης ασφαλιστική και φορολογική ενημερότητα, που να αποδεικνύουν ότι ήταν ενήμερος ως προς την τήρηση των συναφών υποχρεώσεων τόσο κατά την ημερομηνία υποβολής της προσφοράς του όσο κατά την ημερομηνία υποβολής των δικαιολογητικών κατακύρωσης, ώστε να μπορεί να διαπιστωθεί από την Αναθέτουσα Αρχή η συνδρομή των λόγων αποκλεισμού (βλ. συναφώς και άρθρο 80 του ν. 4412/2018).

Από τα στοιχεία που παράγονται αυτόματα από την ηλεκτρονική πλατφόρμα του Ε.Σ.Η.ΔΗ.Σ προκύπτει ότι η ... Ιδιωτική Κεφαλαιουχική Εταιρεία υπέβαλε την προσφορά της (α/α 139848), στις 19/06/2019 15:29:58. Συνεπώς, οι υποβληθείσες ενημερότητες (ασφαλιστική και φορολογική) που φέρουν ημερομηνία μεταγενέστερη της ως άνω ημερομηνίας υποβολής της προσφοράς της ... Ιδιωτική Κεφαλαιουχική Εταιρεία (ήτοι 16.09.2019 και 06.08.2019 αντίστοιχα), δεν είναι σύμφωνες με τις ως άνω απαιτήσεις της διακήρυξης, καθ' ότι δεν αποδεικνύουν τη μη συνδρομή του εν συγκεκριμένου λόγου αποκλεισμού κατά το στάδιο της υποβολής της προσφοράς της. Εκ

Αριθμός απόφασης: 1388 / 2019

παραλλήλου, στο βαθμό που η ... Ιδιωτική Κεφαλαιουχική Εταιρεία δηλώνει με το Τ.Ε.Υ.Δ. ως προκαταρκτική απόδειξη της μη συνδρομής των λόγων αποκλεισμού ότι κατά το χρόνο υποβολής της προσφοράς της ήταν συνεπής ως προς την εκπλήρωση των υποχρεώσεών της και ως προς την καταβολή των εισφορών κοινωνικής ασφάλισης και φόρων ενώ εν συνεχεία δεν προσκομίζει τα συναφή αποδεικτικά έγγραφα κατά το στάδιο της υποβολής των δικαιολογητικών κατακύρωσης, η δήλωσή της είναι ανακριβής ή/και ψευδής. Επί τη βάση των ανωτέρω και με δεδομένο ότι η Διακήρυξη συνιστά το κανονιστικό πλαίσιο του Διαγωνισμού, επί του οποίου δεν επιτρέπεται παρέκκλιση και ότι συνακόλουθα η παραβίαση όρου αυτής, ισοδυναμεί με παραβίαση νόμου, η προσφορά της ... Ιδιωτική Κεφαλαιουχική Εταιρεία είναι μη νόμιμη και συνεπώς θα πρέπει να γίνει ανάκληση της απόφασης κατακύρωσης και να ζητηθεί από την ... Ιδιωτική Κεφαλαιουχική Εταιρεία η προσκόμιση των πιστοποιητικών που να αποδεικνύουν ότι και κατά την ημέρα υποβολής της προσφοράς της είναι φορολογικά κι ασφαλιστικά ενήμερη [...].».

14. Επειδή η αναθέτουσα αρχή στις απόψεις της αναφέρει αυτολεξεί τα κάτωθι: « [...] Κατόπιν των παραπάνω και αναφορικά με την προσφυγή της εταιρείας ... ΕΕ, παραθέτουμε τα εξής:

Όπως περιγράφεται αναλυτικά στο άρθρο 4.1 της υπ' αριθ. ... Διακήρυξης, τα δικαιολογητικά που απαιτείται να προσκομισθούν από τον προσφέροντα στον οποίο πρόκειται να γίνει η κατακύρωση, υποβάλλονται σύμφωνα με τα κατά περίπτωση καθοριζόμενα στο άρθρο 80 του ν. 4412/16.

Συγκεκριμένα, τα δικαιολογητικά του άρθρου 73 παράγ. 2 αναφορικά με τις υποχρεώσεις του οικονομικού φορέα όσον αφορά την καταβολή φόρων ή εισφορών κοινωνικής ασφάλισης γίνονται αποδεκτά κατά τον ακόλουθο τρόπο:

α) τα δικαιολογητικά που αφορούν την παράγραφο 1 του άρθρου 73, την περίπτωση γ' της παραγράφου 2 του άρθρου 73 και την περίπτωση β' της παραγράφου 4 του άρθρου 73 εφόσον έχουν εκδοθεί έως τρεις (3) μήνες πριν από την υποβολή τους,

β) τα λοιπά δικαιολογητικά που αφορούν την παράγραφο 2 του άρθρου 73 εφόσον είναι εν ισχύ κατά το χρόνο υποβολής τους, άλλως, στην

Αριθμός απόφασης: 1388 / 2019

περίπτωση που δεν αναφέρεται χρόνος ισχύος, να έχουν εκδοθεί κατά τα οριζόμενα στην προηγούμενη περίπτωση.

Η αναθέτουσα αρχή βρήκε την προσωρινή ανάδοχο εταιρεία ... I.K.E. φορολογικά και ασφαλιστικά ενήμερη, έκρινε αποδεκτή την προσφορά της στο στάδιο της κατακύρωσης και προχώρησε στην έκδοση της με αρ. πρωτ. Δ11/Ε/40192/10-10-2019 απόφασης κατακύρωσης των αποτελεσμάτων του ανοιχτού ηλεκτρονικού διαγωνισμού.

Κατόπιν των ανωτέρω και κατά την άποψη της αναθέτουσας αρχής, η προσφυγή του οικονομικού φορέα ... ΕΕ θεωρείται ως ουσία αβάσιμη [...].»

15.Επειδή η παρεμβαίνουσα στην παρέμβασή της ισχυρίζεται αυτολεξεί τα κάτωθι: « [...] II. ΛΟΓΟΙ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ ΜΑΣ – ΛΟΓΟΙ ΑΠΟΡΡΙΨΗΣ ΤΗΣ ΠΡΟΔΙΚΑΣΤΙΚΗΣ ΠΡΟΣΦΥΓΗΣ ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ ‘... ΕΕ’

1) ΕΛΛΕΙΨΗ ΕΝΝΟΜΟΥ ΣΥΜΦΕΡΟΝΤΟΣ ΣΤΟ ΠΡΟΣΩΠΟ ΤΗΣ ΠΡΟΣΦΕΥΓΟΥΣΑΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΣΚΗΣΗ ΠΡΟΔΙΚΑΣΤΙΚΗΣ ΠΡΟΣΦΥΓΗΣ

Επειδή η προσφεύγουσα εταιρεία απαραδέκτως προσφεύγει ενώπιόν σας στο παρόν στάδιο του διαγωνισμού, δεδομένου ότι η τεχνική προσφορά που υπέβαλε ήταν εξ αρχής ελλιπής, άλλως συνιστούσε ανεπίτρεπτη και απαράδεκτη εναλλακτική προσφορά, μη επιδεχόμενη αποδοχής από την Αναθέτουσα Αρχή, δεδομένου ότι ο προσφερόμενος εξοπλισμός της δεν πληρούσε τις προδιαγραφές της διακήρυξης. Και τούτο, διότι η από μέρους της προσφερόμενη αντλία θερμότητας DAIKIN EWYQ180F-XR, δεν διαθέτει ψηφιακή οθόνη αφής, σύμφωνα με την διακήρυξη της Αναθέτουσας Αρχής και συγκεκριμένα την παράγραφο 11 "Πίνακας Ελέγχου", σελίδα 31 «ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ε' – ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΠΡΟΔΙΑΓΡΑΦΕΣ – ΠΙΝΑΚΕΣ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗΣ». Επομένως, ακόμη κι εάν ήθελε γίνει δεκτό, ως μη γένοιτο, ότι η εταιρεία μας δεν απέδειξε, τάχα, κατά τις αβάσιμες σε κάθε περίπτωση αιτιάσεις της προσφεύγουσας, ήταν ασφαλιστικά και φορολογικά ενήμερη κατά τον χρόνο υποβολής της προσφοράς της (19.06.2019) [κάτι, ασφαλώς, που δεν ισχύει σε καμία περίπτωση], και πάλι η ίδια η προσφεύγουσα δεν τελεί δεύτερη σε σειρά επιλογής ως αναδόχου, μετά από εμάς, όπως εξ ίσου

Αριθμός απόφασης: 1388 / 2019

αβασίμως διατείνεται, δεδομένου ότι η δική της τεχνική προσφορά εξ αρχής έπασχε νομιμότητας και συμβατότητας με τους όρους της διακήρυξης, για την άνω αναφερόμενη αιτία.

Επειδή η προσφορά, δηλαδή το σύνολο των δικαιολογητικών που υποβάλλουν οι ενδιαφερόμενοι για την ανάθεση δημόσιας σύμβασης, ήτοι τα τυπικά δικαιολογητικά μαζί με την οικονομική προσφορά και κατά περίπτωση την τεχνική προσφορά, πρέπει να συμμορφώνεται με τους όρους της διακήρυξης και τα συναφή έγγραφα (συμβατικά τεύχη), όπου η περιγραφή της προς σύναψη σύμβασης είναι τόσο λεπτομερειακή, ώστε η οποιαδήποτε παρέκκλιση ή επιφύλαξη του προσφέροντος τον θέτει εκτός διαγωνισμού, καθ' όσον θεωρείται ως μη επιτρεπόμενη εναλλακτική προσφορά, η οποία αλλοιώνει τους όρους του διαγωνισμού και «καθιστά την προσφορά με παρεκκλίσεις μη συγκρίσιμη με τις υπόλοιπες».

Επομένως, στην υπό εξέταση περίπτωση της ελλιπούς προσφοράς της προσφεύγουσας, δεν πρόκειται ασφαλώς για έλλειψη επουσιώδους τυπικής προϋπόθεσης της προσφοράς, δεκτικής συμπλήρωσεως εκ των υστέρων, αλλά για ουσιώδη εξ αρχής έλλειψη της απαιτούμενης τεχνικής προδιαγραφής, πραγματικό γεγονός το οποίο της αποκλείει κάθε νόμιμη δυνατότητα αναθέσεως του έργου σε εκείνη, αφού η προσφορά της δεν ήταν εξ αρχής αποδεκτή, κάτι το οποίο είχαμε επισημάνει και στη δική μας, από 12.07.2019, προδικαστική προσφυγή, επί της οποίας τότε η εδώ παρεμβαίνουσα εταιρεία δεν παρενέβη ούτε άλλως πως προσέβαλε ούτε και την έκδοση της αποφάσεως της ΑΕΠΠ με αριθμό 943/2019, που μας δικαίωσε επί της προδικαστικής αυτής προσφυγής μας. Υπό την έννοια αυτή, η παρεμβαίνουσα εδώ εταιρεία θεωρείται ως «οριστικώς αποκλεισθείσα» από τον επίμαχο διαγωνισμό και απαραδέκτως προσφεύγει ενώπιόν σας, αφού σε εκείνη δεν θα μπορούσε σε καμία περίπτωση να κατακυρωθεί η σύμβαση λόγω ελλιπούς, άλλως απαραδέκτως εξ αρχής εναλλακτικής προσφοράς της.

Ελλείπει, επομένως, στο πρόσωπό της το αναγκαίο έννομο συμφέρον για την άσκηση της κρινόμενης προδικαστικής προσφυγής της και πρέπει αυτή

Αριθμός απόφασης: 1388 / 2019

να απορριφθεί ως απαράδεκτη, άλλως ως άνευ αντικειμένου, άλλως ως αλυσιτελώς ασκηθείσα.

2) ΑΠΟΡΡΙΨΗ ΠΡΟΣΦΥΓΗΣ ΩΣ ΠΡΟΔΗΛΩΣ ΑΒΑΣΙΜΟΥ

Με την ασκηθείσα προδικαστική προσφυγή της η προσφεύγουσα εταιρεία επικαλείται ως μοναδικό λόγο αποκλεισμού μας από τον διαγωνισμό κατά το στάδιο της κατακύρωσης, το ότι, κατά την άποψή της, η από μέρους μας προσαγωγή ασφαλιστικής και φορολογικής ενημερότητας με ημερομηνία μεταγενέστερη του χρόνου υποβολής της προσφοράς μας, αλλά με ημερομηνία κάλυψης του χρόνου υποβολής των δικαιολογητικών κατακύρωσης, αποδεικνύει, δήθεν, ότι κατά τον χρόνο της υποβολής της προσφοράς μας, δεν ήμαστε ασφαλιστικά και φορολογικά ενήμεροι. Επειδή ο λόγος αυτός, στον οποίο και μόνο στηρίζεται η υπό κρίση προδικαστική προσφυγή, είναι προδήλως αβάσιμος και ως εκ τούτου απορριπτέος διότι:

Σύμφωνα με τη Διακήρυξη, προβλέπονται τα εξής:

«1.2.1 Περιεχόμενα (υπο)φακέλου «Δικαιολογητικά συμμετοχής - Τεχνική προσφορά»

Στον (υπο)φάκελο με την ένδειξη «Δικαιολογητικά Συμμετοχής - Τεχνική προσφορά» υποβάλλονται όλα τα απαιτούμενα κατά το στάδιο υποβολής της προσφοράς δικαιολογητικά, σύμφωνα με τα άρθρα 92, 93 και 94 του Ν. 4412/16. Συγκεκριμένα, στον προαναφερόμενο (υπο)φάκελο περιλαμβάνονται:

1.2.1.1 Δικαιολογητικά Συμμετοχής

1.2.1.1.1. Εγγύηση συμμετοχής στο διαγωνισμό, κατά το αρθ. 72 του Ν. 4412/16. Η εγγυητική επιστολή συμμετοχής υποβάλλεται από τον προσφέροντα ηλεκτρονικά σε μορφή αρχείου pdf και προσκομίζεται από αυτόν στην Αρμόδια Υπηρεσία Διεξαγωγής του Διαγωνισμού σε έντυπη μορφή (πρωτότυπο) εντός τριών (3) εργασίμων ημερών από την ηλεκτρονική υποβολή.

1.2.1.1.2. Τυποποιημένο Έντυπο Υπεύθυνης Δήλωσης (ΤΕΥΔ) κατά τα προβλεπόμενα στην παρ. 4 του άρθρου 79 του ν. 4412/2016, όπως αυτό τυποποιήθηκε και εγκρίθηκε με την 158/2016 Απόφαση της Ενιαίας Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Συμβάσεων και δημοσιεύτηκε στο ΦΕΚΒ/

Αριθμός απόφασης: 1388 / 2019

3698/16-11-2016, στη βάση της νομοθετικής εξουσιοδότησης του ανωτέρω άρθρου του Ν4412/2016. Το ΤΕΥΔ της παρούσας διαδικασίας σύναψης σύμβασης, συντάχθηκε σύμφωνα με την Κατευθυντήρια Οδηγία 23 της ΕΑΑΔΗΣΥ (ΑΔΑ: Ψ3ΗΙΟΞΤΒ-Κ3Ε) και διατίθεται στους οικονομικούς φορείς δωρεάν, σε δύο μορφές αρχείου: Αρχείο PDF & Αρχείο XML (σε επεξεργάσιμη μορφή), αναρτημένο επικουρικά μαζί με τα λοιπά έγγραφα 9 της σύμβασης για τη διευκόλυνση των οικονομικών φορέων προκειμένου να το συμπληρώσουν, να το υπογράψουν και το υποβάλουν στην αναθέτουσα αρχή σε ηλεκτρονική μορφή (ψηφιακά υπογεγραμμένο). Η υποχρέωση της προηγούμενης παραγράφου αφορά ιδίως: α) στις περιπτώσεις εταιρειών περιορισμένης ευθύνης (Ε.Π.Ε.) και προσωπικών εταιρειών (Ο.Ε. και Ε.Ε.), τους διαχειριστές, β) στις περιπτώσεις ανωνύμων εταιρειών (Α.Ε.), τον Διευθύνοντα Σύμβουλο, καθώς και όλα τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου.

Οι προϋποθέσεις συμμετοχής, έτσι όπως αποτυπώνονται στο ΤΕΥΔ, είναι οι εξής: [.....]

Β) Να μην έχει αθετήσει ο οικονομικός φορέας τις υποχρεώσεις του όσον αφορά στην καταβολή φόρων ή εισφορών κοινωνικής ασφάλισης, (τόσο της κύριας όσο και της επικουρικής ασφάλισης), σύμφωνα με τα ειδικότερα προβλεπόμενα στην παρ. 2 του άρθρου 73 του Ν.4412/2016, όπως αποτυπώνονται στο Μέρος III.Β του ΤΕΥΔ. (Λόγοι που σχετίζονται με την καταβολή φόρων ή εισφορών κοινωνικής ασφάλισης). Δεν αποκλείεται ο προσφέρων οικονομικός φορέας όταν εκπληρώσει τις υποχρεώσεις του είτε καταβάλλοντας τους φόρους ή τις εισφορές κοινωνικής ασφάλισης που οφείλει, συμπεριλαμβανομένων, κατά περίπτωση, των δεδουλευμένων τόκων ή των προστίμων είτε υπαγόμενος σε δεσμευτικό διακανονισμό για την καταβολή τους. Επίσης, δεν αποκλείεται ο προσφέρων, όταν ο αποκλεισμός, σύμφωνα με την παρούσα περίπτωση, θα ήταν σαφώς δυσανάλογος, ιδίως όταν μόνο μικρά ποσά των φόρων ή των εισφορών κοινωνικής ασφάλισης δεν έχουν καταβληθεί ή όταν ο οικονομικός φορέας ενημερώθηκε σχετικά με το ακριβές ποσό που οφείλεται λόγω αθέτησης των υποχρεώσεών του όσον αφορά στην καταβολή φόρων ή εισφορών κοινωνικής ασφάλισης σε χρόνο

Αριθμός απόφασης: 1388 / 2019

κατά τον οποίο δεν είχε τη δυνατότητα να λάβει μέτρα, σύμφωνα με το τελευταίο εδάφιο της παρ. 2 του άρθρου 73 ν. 4412/2016, πριν από την εκπνοή της προθεσμίας της προθεσμίας υποβολής προσφοράς.[.....]

ΣΤ) Η Αναθέτουσα Αρχή μπορεί να ζητήσει από τους προσφέροντες, σε οποιοδήποτε χρονικό σημείο κατά τη διάρκεια της διαδικασίας διαγωνισμού να υποβάλουν όλα ή ορισμένα δικαιολογητικά που αποδεικνύουν τις παραπάνω προϋποθέσεις συμμετοχής Α, Β, Γ, Δ, Ε και ΣΤ και περιγράφονται αναλυτικά στο άρθρο 4.1 της παρούσας «ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ ΚΑΤΑΚΥΡΩΣΗΣ», όταν αυτό απαιτείται για την ορθή διεξαγωγή της διαδικασίας.[.....]

1.2.3 Επισημαίνεται ότι :

- Κατά την υποβολή της προσφοράς από τον Οικονομικό Φορέα σημαίνονται από αυτόν με χρήση του σχετικού πεδίου του συστήματος τα στοιχεία εκείνα της προσφοράς του που έχουν εμπιστευτικό χαρακτήρα.
- Ο χρόνος ισχύος των προσφορών είναι εκατόν ογδόντα (180) ημερολογιακές ημέρες, προσμετρούμενες από την επομένη της καταληκτικής ημερομηνίας υποβολής προσφορών του διαγωνισμού. Προσφορά που ορίζει χρόνο ισχύος μικρότερο του παραπάνω αναφερομένου απορρίπτεται ως απαράδεκτη.
- Περιπτώσεις προσφορών που παρουσιάζουν αποκλίσεις από τους απαραίτους όρους της Δίξης συνεπάγονται απόρριψη των προσφορών.
- Ο χρόνος παράδοσης του υλικού που αναφέρεται στο ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ε΄ της παρούσης αποτελεί απαραίτατο όρο και η υπέρβασή του συνεπάγεται την απόρριψη της προσφοράς.
- Αντιπροσφορές δεν γίνονται δεκτές και απορρίπτονται ως απαράδεκτες.
- Διευκρινίσεις που δίνονται από τους προσφέροντες οποτεδήποτε μετά την λήξη χρόνου κατάθεσης των προσφορών τους δεν γίνονται δεκτές και απορρίπτονται ως απαράδεκτες.
- Μετά την κατάθεση της προσφοράς, επί νομίμως υποβληθέντων δικαιολογητικών, οι διαγωνιζόμενοι παρέχουν διευκρινίσεις μόνο όταν αυτές ζητούνται από αρμόδιο όργανο είτε κατά την ενώπιών του διαδικασία, είτε κατόπιν εγγράφου της Υπηρεσίας, μετά την σχετική γνωμοδότηση του οργάνου. Από τις διευκρινίσεις, οι οποίες παρέχονται, σύμφωνα με τα παραπάνω, λαμβάνονται υπόψη μόνο εκείνες που αναφέρονται στα σημεία για τα οποία υποβλήθηκε σχετικό αίτημα από το αρμόδιο όργανο.
- Εναλλακτικές

Αριθμός απόφασης: 1388 / 2019

προσφορές δεν γίνονται δεκτές και απορρίπτονται. • Προσφορές υπό αίρεση δεν γίνονται δεκτές και απορρίπτονται.[.....]

4. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΑΝΑΔΕΙΞΗΣ ΜΕΙΟΔΟΤΗ – ΚΑΤΑΚΥΡΩΣΗ

Μετά την αξιολόγηση των προσφορών, η αναθέτουσα αρχή ειδοποιεί ηλεκτρονικά μέσω του συστήματος τον προσφέροντα στον οποίο πρόκειται να γίνει η κατακύρωση (προσωρινό ανάδοχο), να υποβάλλει ηλεκτρονικά εντός προθεσμίας δέκα (10) ημερών από την κοινοποίηση της σχετικής ειδοποίησης, σε μορφή αρχείου .pdf και σε φάκελο με σήμανση «Δικαιολογητικά Κατακύρωσης», τα πρωτότυπα ή αντίγραφα που εκδίδονται, σύμφωνα με το ν. 4250/2014, όλων των δικαιολογητικών που απαιτούνται κατά περίπτωση, σύμφωνα με το άρθρο 103 του Ν. 4412/16.

4.1 ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ ΤΟΥ ΠΡΟΣΦΕΡΟΝΤΟΣ ΣΤΟΝ ΟΠΟΙΟ ΠΡΟΚΕΙΤΑΙ ΝΑ ΓΙΝΕΙ Η ΚΑΤΑΚΥΡΩΣΗ

Τα δικαιολογητικά που απαιτείται να προσκομισθούν από τον προσφέροντα στον οποίο πρόκειται να γίνει η κατακύρωση, υποβάλλονται σύμφωνα με τα κατά περίπτωση καθοριζόμενα στο άρθρο 80 του Ν. 4412/16, ως απόδειξη της μη ύπαρξης λόγων αποκλεισμού, όπως αναφέρονται στα άρθρα 73 και 74 και της πλήρωσης των κριτηρίων επιλογής σύμφωνα με το άρθρο 75.

Α) Η αναθέτουσα αρχή δέχεται ως επαρκή απόδειξη του ότι ο οικονομικός φορέας δεν εμπίπτει σε καμία από τις περιπτώσεις που αναφέρονται στο άρθρο 73 :

α) Για την παράγραφο 1 του εν λόγω άρθρου, την προσκόμιση αποσπάσματος του σχετικού μητρώου, όπως του ποινικού μητρώου ή, ελλείψει αυτού, ισοδύναμου εγγράφου που εκδίδεται από αρμόδια δικαστική ή διοικητική αρχή του κράτους-μέλους ή της χώρας καταγωγής ή της χώρας όπου είναι εγκατεστημένος ο εν λόγω οικονομικός φορέας, από το οποίο προκύπτει ότι πληρούνται αυτές οι προϋποθέσεις. Η υποχρέωση προσκόμισης του ως άνω αποσπάσματος αφορά : x στις περιπτώσεις εταιρειών περιορισμένης ευθύνης (Ε.Π.Ε.) και προσωπικών εταιρειών (Ο.Ε.

Αριθμός απόφασης: 1388 / 2019

και Ε.Ε.), τους διαχειριστές, χ στις περιπτώσεις ανωνύμων εταιρειών (Α.Ε.) τον Διευθύνοντα Σύμβουλο, καθώς και όλα τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου.

β) Για τις παραγράφους 2 και 4 περίπτωση β' του άρθρου 73, πιστοποιητικό που εκδίδεται από την αρμόδια αρχή του οικείου κράτους - μέλους ή χώρας. Για τις λοιπές περιπτώσεις της παραγράφου 4 του άρθρου 73 υπεύθυνη δήλωση του προσφέροντος οικονομικού φορέα ενώπιον αρμόδιας δικαστικής ή διοικητικής αρχής, συμβολαιογράφου ή αρμόδιου επαγγελματικού ή εμπορικού οργανισμού του κράτους - μέλους ή της χώρας καταγωγής ή της χώρας εγκατάστασής του ότι δεν συντρέχουν στο πρόσωπό του οι οριζόμενοι στην παράγραφο λόγοι αποκλεισμού.

γ) για την περίπτωση γ' της παραγράφου 2 του άρθρου 73, πιστοποιητικό από τη Διεύθυνση Προγραμματισμού και Συντονισμού της Επιθεώρησης Εργασιακών Σχέσεων, από το οποίο να προκύπτουν οι πράξεις επιβολής προστίμου που έχουν εκδοθεί σε βάρος του οικονομικού φορέα σε χρονικό διάστημα δύο (2) ετών πριν από την ημερομηνία λήξης της προθεσμίας υποβολής προσφοράς ή αίτησης συμμετοχής. [.....].

Β) Υπεύθυνη δήλωση του προσφέροντος οικονομικού φορέα ενώπιον αρμόδιας δικαστικής ή διοικητικής αρχής, συμβολαιογράφου ή αρμόδιου επαγγελματικού ή εμπορικού οργανισμού του κράτους - μέλους ή της χώρας καταγωγής ή της χώρας εγκατάστασής του ότι δεν έχει εκδοθεί σε βάρος του απόφαση αποκλεισμού, σύμφωνα με το άρθρο 74 του ν. 4412/2016. Γ) Για την απόδειξη της απαίτησης της παραγράφου 2 του άρθρου 75 (απόδειξη καταλληλόλητας για την άσκηση επαγγελματικής δραστηριότητας) προσκομίζουν πιστοποιητικό/βεβαίωση του οικείου επαγγελματικού ή εμπορικού μητρώου του κράτους εγκατάστασης. Οι οικονομικοί φορείς που είναι εγκατεστημένοι σε κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης προσκομίζουν πιστοποιητικό/βεβαίωση του αντίστοιχου επαγγελματικού ή εμπορικού μητρώου του Παραρτήματος

XI του Προσαρτήματος Α' του ν. 4412/2016, με το οποίο πιστοποιείται αφενός η εγγραφή τους σε αυτό και αφετέρου το ειδικό επάγγελμά τους.[...].

Αριθμός απόφασης: 1388 / 2019

Τα εν λόγω δικαιολογητικά προσκομίζονται από τον προσφέροντα εντός τριών (3) εργασίμων ημερών από την ηλεκτρονική υποβολή και σε έντυπη μορφή στην αρμόδια υπηρεσία. Όταν υπογράφονται από τον ίδιο φέρουν ψηφιακή υπογραφή. Τυχόν απαιτούμενες δηλώσεις ή υπεύθυνες δηλώσεις του παρόντος άρθρου υπογράφονται ψηφιακά από τους έχοντες υποχρέωση προς τούτο και δεν απαιτείται σχετική θεώρηση γνησίου υπογραφής.

Τα αποδεικτικά μέσα γίνονται αποδεκτά κατά τον ακόλουθο τρόπο:

α) τα δικαιολογητικά που αφορούν την παράγραφο 1 του άρθρου 73, την περίπτωση γ' της παραγράφου 2 του άρθρου 73 και την περίπτωση β' της παραγράφου 4 του άρθρου 73 εφόσον έχουν εκδοθεί έως τρεις (3) μήνες πριν από την υποβολή τους,

β) τα λοιπά δικαιολογητικά, που αφορούν την παράγραφο 2 του άρθρου 73, εφόσον είναι εν ισχύ κατά το χρόνο υποβολής τους, άλλως, στην περίπτωση που δεν αναφέρεται χρόνος ισχύος, να έχουν εκδοθεί κατά τα οριζόμενα στην προηγούμενη περίπτωση.[.....].

6. ΑΝΑΔΕΙΞΗ ΜΕΙΟΔΟΤΗ

Αν δεν προσκομισθούν τα παραπάνω δικαιολογητικά ή υπάρχουν ελλείψεις σε αυτά που υποβλήθηκαν και ο προσωρινός ανάδοχος υποβάλλει εντός της προθεσμίας της παραγράφου 1 αίτημα προς το αρμόδιο όργανο αξιολόγησης για την παράταση της προθεσμίας υποβολής, το οποίο συνοδεύεται με αποδεικτικά έγγραφα από τα οποία να αποδεικνύεται ότι έχει αιτηθεί τη χορήγηση των δικαιολογητικών, η αναθέτουσα αρχή παρατείνει την προθεσμία υποβολής των δικαιολογητικών για όσο χρόνο απαιτηθεί για τη χορήγηση των δικαιολογητικών από τις αρμόδιες αρχές. Το παρόν εφαρμόζεται αναλόγως και στις περιπτώσεις που η αναθέτουσα αρχή ζητήσει την προσκόμιση των δικαιολογητικών κατά τη διαδικασία αξιολόγησης των προσφορών ή αιτήσεων συμμετοχής και πριν το στάδιο κατακύρωσης, κατ' εφαρμογή της διάταξης του άρθρου 79 παράγραφος 5 εδάφιο α' του Ν. 4412/16, τηρουμένων των αρχών της ίσης μεταχείρισης και της διαφάνειας.[.....]». Επειδή, περαιτέρω, ο ν. 4412/2016 ορίζει στα άρθρα 75

Αριθμός απόφασης: 1388 / 2019

«Κριτήρια επιλογής», 79 «Ευρωπαϊκό Ενιαίο Έγγραφο Σύμβασης» και 93 «Περιεχόμενο φακέλου «Δικαιολογητικά Συμμετοχής» (τα οποία εντάσσονται στο Βιβλίο Ι, με τις διατάξεις του οποίου (άρθρα 3 - 221) μεταφέρθηκε στο εσωτερικό δίκαιο η οδηγία 2014/24/ΕΕ) τα εξής: Άρθρο 75: «1. Τα κριτήρια επιλογής μπορεί να αφορούν: α) [...], β) την οικονομική και χρηματοοικονομική επάρκεια, γ) την τεχνική και επαγγελματική ικανότητα. [...]. 3. Όσον αφορά την οικονομική και χρηματοοικονομική επάρκεια, οι αναθέτουσες αρχές μπορούν να επιβάλλουν απαιτήσεις που να διασφαλίζουν ότι οι οικονομικοί φορείς διαθέτουν την αναγκαία οικονομική και χρηματοδοτική ικανότητα για την εκτέλεση της σύμβασης. Για το σκοπό αυτόν, οι αναθέτουσες αρχές μπορούν να απαιτούν ειδικότερα από τους οικονομικούς φορείς, να έχουν έναν ορισμένο ελάχιστο ετήσιο κύκλο εργασιών [...]. Επίσης, οι αναθέτουσες αρχές μπορούν να απαιτούν από τους οικονομικούς φορείς να παρέχουν πληροφορίες σχετικά με τους ετήσιους λογαριασμούς, παρουσιάζοντας την αναλογία, ιδίως, στοιχείων ενεργητικού και παθητικού. Μπορούν επίσης να απαιτούν κατάλληλο επίπεδο ασφαλιστικής κάλυψης έναντι επαγγελματικών κινδύνων. [...] 4. Όσον αφορά την τεχνική και επαγγελματική ικανότητα, οι αναθέτουσες αρχές μπορούν να επιβάλλουν απαιτήσεις που να εξασφαλίζουν ότι οι οικονομικοί φορείς διαθέτουν τους αναγκαίους ανθρώπινους και τεχνικούς πόρους και την εμπειρία για να εκτελέσουν τη σύμβαση σε κατάλληλο επίπεδο ποιότητας. [...] 5. Οι αναθέτουσες αρχές αναφέρουν τις απαιτούμενες προϋποθέσεις συμμετοχής που μπορεί να εκφράζονται ως ελάχιστα επίπεδα ικανότητας, καθώς και τα κατάλληλα αποδεικτικά μέσα, στην προκήρυξη σύμβασης ή στην πρόσκληση επιβεβαίωσης ενδιαφέροντος». Άρθρο 79 «1. Κατά την υποβολή αιτήσεων συμμετοχής ή κατά την υποβολή προσφορών στις διαδικασίες σύναψης δημοσίων συμβάσεων άνω των ορίων, οι αναθέτουσες αρχές δέχονται το Ευρωπαϊκό Ενιαίο Έγγραφο Σύμβασης (ΕΕ - ΕΣ), το οποίο αποτελείται από ενημερωμένη υπεύθυνη δήλωση, με τις συνέπειες του ν. 1599/1986 (Α' 75), ως προκαταρκτική απόδειξη προς αντικατάσταση των πιστοποιητικών που εκδίδουν δημόσιες αρχές ή τρίτα μέρη, επιβεβαιώνοντας ότι ο εν λόγω οικονομικός φορέας πληροί τις

Αριθμός απόφασης: 1388 / 2019

ακόλουθες προϋποθέσεις: α) [...] β) πληροί τα σχετικά κριτήρια επιλογής τα οποία έχουν καθοριστεί, σύμφωνα με τα άρθρα 75, 76 και 77 [...]. 3. Για τις συμβάσεις άνω των ορίων, το ΕΕΕΣ καταρτίζεται βάσει του τυποποιημένου εντύπου του παραρτήματος 2 του Κανονισμού (ΕΕ) 2016/7 της Επιτροπής της 5ης Ιανουαρίου 2016, και παρέχεται αποκλειστικά σε ηλεκτρονική μορφή. 4. [...] 5. [...] 6. [...] 7. [...]». Άρθρο 93: «Ο ξεχωριστός σφραγισμένος φάκελος, με την ένδειξη «Δικαιολογητικά Συμμετοχής» περιέχει: α) στις διαδικασίες σύναψης δημόσιας σύμβασης άνω των ορίων, το ΕΕΕΣ του άρθρου 79 και την εγγύηση συμμετοχής [...]. Εξάλλου, ο ίδιος νόμος, με τις διατάξεις του Βιβλίου II (άρθρα 222 - 338), με τις οποίες μεταφέρθηκε στο εσωτερικό δίκαιο η εφαρμοστέα εν προκειμένω οδηγία 2014/25/ΕΕ, ορίζει στο άρθρο 305 «1. [...] 2. Τα κριτήρια και οι κανόνες που αναφέρονται στην παράγραφο 1 μπορούν να περιλαμβάνουν τα κριτήρια επιλογής που παρατίθενται στα άρθρα 75 έως 77, με τους όρους και τις προϋποθέσεις που προβλέπονται σε αυτό [...]. Άρθρο 308 «1. Προς το σκοπό εφαρμογής του άρθρου 305, αν οι αναθέτοντες φορείς αναφέρονται στα κριτήρια αποκλεισμού ή επιλογής που προβλέπονται στο Βιβλίο I, εφαρμόζονται τα άρθρα 79, 80 και 81. 2. [...] 3. [...]».

Κατά το άρθρο 80 παρ. 12 Ν. 4412/2016, όπως ίσχυε κατά τον χρόνο διεξαγωγής της επίμαχης διαγωνιστικής διαδικασίας, και όπως η παρ. 12 προστέθηκε με το άρθρο 43 παρ. 7αδ' Ν. 4605/2019 (ΦΕΚ Α 52/1.4.2019) (με την οποία ορίζεται ότι: «β. Η υποπερίπτωση αδ' ισχύει και για τις διαδικασίες ανάθεσης σύμβασης που κατά τη δημοσίευση του παρόντος είναι εκκρεμείς, εφόσον στα έγγραφα της σύμβασης δεν προβλέπεται ειδικός όρος ως προς τον χρόνο έκδοσης και ισχύος των δικαιολογητικών κατακύρωσης. Ως εκκρεμείς διαδικασίες για την εφαρμογή του παρόντος, νοούνται οι διαδικασίες στο πλαίσιο των οποίων δεν έχει παρέλθει η προθεσμία προσκόμισης των δικαιολογητικών κατακύρωσης, κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 103»), προβλέπεται ότι: «12. Τα αποδεικτικά μέσα γίνονται αποδεκτά κατά τον ακόλουθο τρόπο: α) τα δικαιολογητικά που αφορούν την παράγραφο 1 του άρθρου 73, την περίπτωση γ' της παραγράφου 2 του άρθρου 73 και την περίπτωση β' της παραγράφου 4 του άρθρου 73 εφόσον έχουν εκδοθεί έως

Αριθμός απόφασης: 1388 / 2019

τρεις (3) μήνες πριν από την υποβολή τους, β) τα λοιπά δικαιολογητικά που αφορούν την παράγραφο 2 του άρθρου 73 εφόσον είναι εν ισχύ κατά το χρόνο υποβολής τους, άλλως, στην περίπτωση που δεν αναφέρεται χρόνος ισχύος, να έχουν εκδοθεί κατά τα οριζόμενα στην προηγούμενη περίπτωση, γ) τα δικαιολογητικά που αφορούν την παράγραφο 2 του άρθρου 75, τα αποδεικτικά ισχύουσας εκπροσώπησης σε περίπτωση νομικών προσώπων, και τα πιστοποιητικά αρμόδιας αρχής σχετικά με την ονομαστικοποίηση των μετοχών σε περίπτωση ανωνύμων εταιρειών, εφόσον έχουν εκδοθεί έως τριάντα (30) εργάσιμες ημέρες πριν από την υποβολή τους, δ) οι ένορκες βεβαιώσεις, εφόσον έχουν συνταχθεί έως τρεις (3) μήνες πριν από την υποβολή τους και ε) οι υπεύθυνες δηλώσεις, εφόσον έχουν συνταχθεί μετά την κοινοποίηση της πρόσκλησης για την υποβολή των δικαιολογητικών».

Κατά το άρθρο, δε, 103 του ν. 4412/2016, «Πρόσκληση για υποβολή δικαιολογητικών», ορίζεται ότι, «Πέραν των οριζόμενων στις παραγράφους 3 και 4 του άρθρου 79 και στο άρθρο 93, ισχύουν και τα ακόλουθα: 1. Μετά την αξιολόγηση των προσφορών, η αναθέτουσα αρχή ειδοποιεί εγγράφως τον προσφέροντα, στον οποίο πρόκειται να γίνει η κατακύρωση («προσωρινό ανάδοχο»), να υποβάλει εντός προθεσμίας, "εντός δέκα (10) ημερών" από την κοινοποίηση της σχετικής έγγραφης ειδοποίησης σε αυτόν, τα αποδεικτικά έγγραφα νομιμοποίησης και τα πρωτότυπα ή αντίγραφα που εκδίδονται, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 1 του ν. 4250/2014 (Α` 74) όλων των δικαιολογητικών του άρθρου 80, όπως καθορίζονται ειδικότερα στα έγγραφα της σύμβασης, ως αποδεικτικά στοιχεία για τη μη συνδρομή των λόγων αποκλεισμού των άρθρων 73 και 74, καθώς και για την πλήρωση των κριτηρίων ποιοτικής επιλογής των άρθρων 75 έως 78. Τα δικαιολογητικά υποβάλλονται στην αναθέτουσα αρχή σε σφραγισμένο φάκελο, ο οποίος παραδίδεται στο αρμόδιο όργανο αξιολόγησης. 2. Αν δεν προσκομισθούν τα παραπάνω δικαιολογητικά ή υπάρχουν ελλείψεις σε αυτά που υποβλήθηκαν και ο προσωρινός ανάδοχος υποβάλλει εντός της προθεσμίας της παραγράφου 1 αίτημα προς το αρμόδιο όργανο αξιολόγησης για την παράταση της προθεσμίας υποβολής, το οποίο συνοδεύεται με αποδεικτικά

Αριθμός απόφασης: 1388 / 2019

έγγραφα από τα οποία να αποδεικνύεται ότι έχει αιτηθεί τη χορήγηση των δικαιολογητικών, η αναθέτουσα αρχή παρατείνει την προθεσμία υποβολής των δικαιολογητικών για όσο χρόνο απαιτηθεί για τη χορήγηση των δικαιολογητικών από τις αρμόδιες αρχές. Το παρόν εφαρμόζεται αναλόγως και στις περιπτώσεις που η αναθέτουσα αρχή ζητήσει την προσκόμιση των δικαιολογητικών κατά τη διαδικασία αξιολόγησης των προσφορών ή αιτήσεων συμμετοχής και πριν το στάδιο κατακύρωσης, κατ' εφαρμογή της διάταξης του άρθρου 79 παράγραφος 5 εδάφιο α', τηρουμένων των αρχών της ίσης μεταχείρισης και της διαφάνειας (Η παρ. 2 αντικαταστάθηκε ως άνω με το άρθρο 43 παρ. 12β Ν. 4605/2019, ΦΕΚ Α 52/1.4.2019). 3. Αν, κατά τον έλεγχο των παραπάνω δικαιολογητικών διαπιστωθεί ότι τα στοιχεία που δηλώθηκαν, σύμφωνα με το άρθρο 79 είναι ψευδή ή ανακριβή, «απορρίπτεται η προσφορά του προσωρινού αναδόχου» και, με την επιφύλαξη του άρθρου 104, καταπίπτει υπέρ της αναθέτουσας αρχής η εγγύηση συμμετοχής του, που είχε προσκομισθεί, σύμφωνα με το άρθρο 72, εφόσον είχε προσκομισθεί και η κατακύρωση γίνεται στον προσφέροντα που υπέβαλε την αμέσως επόμενη πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά βάσει των ειδικότερων κριτηρίων ανάθεσης όπως είχαν οριστεί στα έγγραφα της σύμβασης, χωρίς να λαμβάνεται υπόψη η προσφορά του προσφέροντος που απορρίφθηκε. Αν κανένας από τους προσφέροντες δεν υπέβαλε αληθή ή ακριβή δήλωση η διαδικασία ανάθεσης ματαιώνεται. 4. Αν ο προσωρινός ανάδοχος δεν υποβάλει στο προκαθορισμένο χρονικό διάστημα τα απαιτούμενα πρωτότυπα ή αντίγραφα των παραπάνω δικαιολογητικών, «απορρίπτεται η προσφορά του προσωρινού αναδόχου» και καταπίπτει υπέρ της αναθέτουσας αρχής η εγγύηση συμμετοχής του, που είχε προσκομισθεί, σύμφωνα με το άρθρο 72, εφόσον είχε προσκομισθεί, και η κατακύρωση γίνεται στον προσφέροντα που υπέβαλε την αμέσως επόμενη πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά βάσει των ειδικότερων κριτηρίων ανάθεσης όπως είχαν οριστεί στα έγγραφα της σύμβασης, χωρίς να λαμβάνεται υπόψη η προσφορά του προσφέροντος που απορρίφθηκε. Αν κανένας από τους προσφέροντες δεν προσκομίζει ένα ή περισσότερα από τα απαιτούμενα έγγραφα και

Αριθμός απόφασης: 1388 / 2019

δικαιολογητικά, η διαδικασία ματαιώνεται. 5. Αν από τα παραπάνω δικαιολογητικά που προσκομίσθηκαν νομίμως και εμπροθέσμως, δεν αποδεικνύεται η μη συνδρομή των λόγων αποκλεισμού των άρθρων 73 και 74 ή η πλήρωση μιας ή περισσότερων από τις απαιτήσεις των κριτηρίων ποιοτικής επιλογής, σύμφωνα με την παράγραφο 1 και τα άρθρα 75, 76 και 77, «απορρίπτεται η προσφορά του προσωρινού αναδόχου» και, με την επιφύλαξη του άρθρου 104, καταπίπτει υπέρ της αναθέτουσας αρχής η εγγύηση συμμετοχής του που είχε προσκομισθεί, σύμφωνα με το άρθρο 72, εφόσον είχε προσκομισθεί, και, με την επιφύλαξη του άρθρου 104, η κατακύρωση γίνεται στον προσφέροντα που υπέβαλε την αμέσως επόμενη πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά βάσει των ειδικότερων κριτηρίων ανάθεσης όπως είχαν οριστεί στα έγγραφα της σύμβασης, χωρίς να λαμβάνεται υπόψη η προσφορά του προσφέροντος που απορρίφθηκε. Αν κανένας από τους προσφέροντες δεν αποδείξει ότι πληροί τα κριτήρια ποιοτικής επιλογής, σύμφωνα με την παράγραφο 1 και το άρθρο 75 η διαδικασία ματαιώνεται. 6. Η διαδικασία ελέγχου των παραπάνω δικαιολογητικών ολοκληρώνεται με τη σύνταξη πρακτικού από το αρμόδιο γνωμοδοτικό όργανο «στο οποίο αναγράφεται η τυχόν συμπλήρωση δικαιολογητικών κατά τα οριζόμενα στην παράγραφο 2» και τη διαβίβαση του φακέλου στο αποφαινόμενο όργανο της αναθέτουσας αρχής για τη λήψη απόφασης [είτε για την κήρυξη του προσωρινού αναδόχου ως εκπτώτου] είτε για τη ματαίωση της διαδικασίας κατά τις παραγράφους 3, 4 ή 5 είτε κατακύρωσης της σύμβασης. Τα αποτελέσματα του ελέγχου των παραπάνω δικαιολογητικών, επικυρώνονται με την απόφαση κατακύρωσης του άρθρου 105. 7. Όσοι «δεν έχουν αποκλειστεί οριστικά» λαμβάνουν γνώση των παραπάνω δικαιολογητικών που κατατέθηκαν, κατά τα οριζόμενα στα έγγραφα της σύμβασης και στις διατάξεις του παρόντος».

Κατά το άρθρο 73 παρ. 2 Ν. 4412/2016, προβλέπεται ότι: «2. Αποκλείεται από τη συμμετοχή σε διαδικασία σύναψης σύμβασης οποιοσδήποτε οικονομικός φορέας, εάν η αναθέτουσα αρχή: α) γνωρίζει ότι ο εν λόγω οικονομικός φορέας έχει αθετήσει τις υποχρεώσεις του όσον αφορά

Αριθμός απόφασης: 1388 / 2019

την καταβολή φόρων ή εισφορών κοινωνικής ασφάλισης και αυτό έχει διαπιστωθεί από δικαστική ή διοικητική απόφαση με τελεσίδικη και δεσμευτική ισχύ, σύμφωνα με διατάξεις της χώρας όπου είναι εγκατεστημένος ή την εθνική νομοθεσία ή/και β) μπορεί να αποδείξει με τα κατάλληλα μέσα ότι ο οικονομικός φορέας έχει αθετήσει τις υποχρεώσεις του όσον αφορά την καταβολή φόρων ή εισφορών κοινωνικής ασφάλισης. «γ) γνωρίζει ή μπορεί να αποδείξει με τα κατάλληλα μέσα ότι έχουν επιβληθεί σε βάρος του οικονομικού φορέα, μέσα σε χρονικό διάστημα δύο (2) ετών πριν από την ημερομηνία λήξης της προθεσμίας υποβολής προσφοράς ή αίτησης συμμετοχής: αα) τρεις (3) πράξεις επιβολής προστίμου από τα αρμόδια ελεγκτικά όργανα του Σώματος Επιθεώρησης Εργασίας για παραβάσεις της εργατικής νομοθεσίας που χαρακτηρίζονται, σύμφωνα με την υπουργική απόφαση 2063/Δ1632/2011 (Β` 266), όπως εκάστοτε ισχύει, ως «υψηλής» ή «πολύ υψηλής» σοβαρότητας, οι οποίες προκύπτουν αθροιστικά από τρεις (3) διενεργηθέντες ελέγχους, ή ββ) δύο (2) πράξεις επιβολής προστίμου από τα αρμόδια ελεγκτικά όργανα του Σώματος Επιθεώρησης Εργασίας για παραβάσεις της εργατικής νομοθεσίας που αφορούν την αδήλωτη εργασία, οι οποίες προκύπτουν αθροιστικά από δύο (2) διενεργηθέντες ελέγχους. Οι υπό αα` και ββ` κυρώσεις πρέπει να έχουν αποκτήσει τελεσίδικη και δεσμευτική ισχύ. Ο λόγος αποκλεισμού δεν εφαρμόζεται όταν η εκτι- μώμενη αξία της σύμβασης, χωρίς ΦΠΑ, είναι ίση ή κατώτερη από το ποσό των είκοσι χιλιάδων (20.000) ευρώ». [...].

6. Σε οποιοδήποτε χρονικό σημείο κατά τη διάρκεια της διαδικασίας, οι αναθέτουσες αρχές αποκλείουν έναν οικονομικό φορέα, όταν αποδεικνύεται ότι αυτός βρίσκεται λόγω πράξεων ή παραλείψεων αυτού είτε πριν είτε κατά τη διαδικασία, σε μία από τις περιπτώσεις των παραγράφων 1 και 2. Σε οποιοδήποτε χρονικό σημείο κατά τη διάρκεια της διαδικασίας σύναψης σύμβασης, οι αναθέτουσες αρχές μπορούν να αποκλείουν οικονομικό φορέα, όταν αποδεικνύεται ότι ο εν λόγω οικονομικός φορέας βρίσκεται λόγω πράξεων ή παραλείψεων αυτού είτε πριν είτε κατά τη διάρκεια της διαδικασίας ανάθεσης, σε μία από τις περιπτώσεις της παρ. 4. 7. «Οποιοσδήποτε

Αριθμός απόφασης: 1388 / 2019

οικονομικός φορέας εμπίπτει σε μια από τις καταστάσεις που αναφέρονται στις παραγράφους 1, 2γ και 4 μπορεί να προσκομίζει στοιχεία προκειμένου να αποδείξει ότι τα μέτρα που έλαβε επαρκούν για να αποδείξουν την αξιοπιστία του, παρότι συντρέχει ο σχετικός λόγος αποκλεισμού».

Σύμφωνα, λοιπόν, με το ανωτέρω νομοθετικό πλαίσιο και τους όρους της διακήρυξης, η απαίτηση στο στάδιο του διαγωνισμού της υποβολής προσφορών, όπως ρητώς αναφέρεται και στην σελ. 9 αυτής, είναι ότι θα πρέπει, «B) Να μην έχει αθετήσει ο οικονομικός φορέας τις υποχρεώσεις του όσον αφορά στην καταβολή φόρων ή εισφορών κοινωνικής ασφάλισης (τόσο της κύριας όσο και της επικουρικής ασφάλισης), σύμφωνα με τα ειδικότερα προβλεπόμενα στην παρ. 2 του άρθρου 73 του Ν.4412/2016, όπως αποτυπώνονται στο Μέρος III.B του ΤΕΥΔ. (Λόγοι που σχετίζονται με την καταβολή φόρων ή εισφορών κοινωνικής ασφάλισης)» και στην αμέσως επόμενη σελίδα 10 στην παρ. ΣΤ, αναφέρει ότι, «Η Αναθέτουσα Αρχή μπορεί να ζητήσει από τους προσφέροντες, σε οποιοδήποτε χρονικό σημείο κατά τη διάρκεια της διαδικασίας διαγωνισμού να υποβάλουν όλα ή ορισμένα δικαιολογητικά που αποδεικνύουν τις παραπάνω προϋποθέσεις συμμετοχής Α, Β , Γ , Δ, Ε και ΣΤ και περιγράφονται αναλυτικά στο άρθρο 4.1 της παρούσας «ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ ΚΑΤΑΚΥΡΩΣΗΣ», όταν αυτό απαιτείται για την ορθή διεξαγωγή της διαδικασίας».

Επομένως, στην διαδικασία των δικαιολογητικών κατακύρωσης, εφ' όσον τότε έκρινε η Αναθέτουσα Αρχή ότι έπρεπε να ζητήσει όλα τα ως άνω δικαιολογητικά, αυτά προσκομίστηκαν από μέρους μας σύμφωνα με όσα απαιτούνταν στο άρθρο 4.1 της Διακήρυξης, δηλαδή εν προκειμένω ως προς τη φορολογική και ασφαλιστική ενημερότητα με την χρονική ισχύ «κατά το χρόνο υποβολής τους και έως τρεις μήνες πριν», σύμφωνα και με το άρθρο 80 παρ. 12 Ν. 4412/2016, και χωρίς η Αναθέτουσα Αρχή να μας ζητήσει περαιτέρω διευκρινίσεις επί της χρονικής ισχύος των κατατεθεισών από μέρους μας σχετικών δηλώσεων, αφού αυτές ήταν καθ' όλες σύννομες, έγκυρες και ισχυρές.

Αριθμός απόφασης: 1388 / 2019

Ειδικότερα, όπως προκύπτει από τα στοιχεία του φακέλου, η εταιρεία μας συμμετείχε στον επίδικο διαγωνισμό υποβάλλοντας με τον Φάκελο της προσφοράς της, μεταξύ άλλων, (α) την κατά τη διακήρυξη υπεύθυνη δήλωση του ν. 1599/1986, (β) την κατά τη διακήρυξη δήλωση αποδοχής των όρων του διαγωνισμού και ισχύος της προσφοράς και (γ) το κατά τη διακήρυξη Ευρωπαϊκό Ενιαίο Έντυπο Σύμβασης (ΕΕΕΣ), όλα δε τα ανωτέρω έγγραφα έφεραν την υπογραφή του ..., ως νομίμου εκπροσώπου της εταιρείας μας.

Εξάλλου, η προσφεύγουσα εμμέσως απαράδεκτα βάλλει αντίθεση των πιο πάνω όρων της διακήρυξης προς το άρθρο 73 παρ. 2 και 79 παρ. 1 του ν. 4412/2016, δεδομένου ότι είχε συμμετάσχει στον ένδικο διαγωνισμό χωρίς να διατυπώσει επιφύλαξη ως προς τη νομιμότητα του όρου αυτού (πρβλ. ΕΑ 346/2017, 184/2017) καθώς και ως προς το ίδιο το άρθρο 80 παρ. 12 ν. 4412/2016, δηλαδή ότι θα έπρεπε κατά τον χρόνο υποβολής της προσφοράς τους οι υποψήφιοι να συμμετέχουν και με την υποβολή όλων των δικαιολογητικών και όχι εκείνων που ζητούσε η διακήρυξη ως προκαταρκτική απόδειξη των δηλώσεων περί της καταλληλότητας και επάρκειάς τους.

Ενόψει των ανωτέρω, και δεδομένου ότι η εταιρεία μας πράγματι περιέλαβε στον φάκελο της προσφοράς της την από 19-06-2019 υπεύθυνη δήλωση, με την οποία δηλώνει ότι έλαβε γνώση όλων των διατυπωμένων στη σχετική διακήρυξη όρων του διαγωνισμού και ότι αποδέχεται αυτούς ανεπιφύλακτα, καθώς και ότι η είναι φορολογικά και ασφαλιστικά ενήμερη, νομίμως κρίθηκε και κατά τούτο τυπικώς αποδεκτή η προσφορά μας στο στάδιο κατακύρωσης του διαγωνισμού κατά τους ορισμούς της παραγράφου 4.1 της διακήρυξης και του άρθρου 80 παρ. 12 ν. 4412/2016.

Ενόψει τούτου, τα αναφερόμενα στην διακήρυξη «Αποδεικτικά μέσα» που αφορούν την απόδειξη, μεταξύ άλλων, και της κατά την παρ. 1.2.1.1.2. περίπτωση Β΄ της διακήρυξης της μη αθέτησης από τον οικονομικό φορέα των υποχρεώσεων του όσον αφορά στην καταβολή φόρων ή εισφορών κοινωνικής ασφάλισης (τόσο της κύριας όσο και της επικουρικής ασφάλισης), σύμφωνα με τα ειδικότερα προβλεπόμενα στην παρ. 2 του άρθρου 73 του Ν.4412/2016, όπως αποτυπώνονται στο Μέρος III.Β του ΤΕΥΔ, αρκεί να δηλώνονται στο

Αριθμός απόφασης: 1388 / 2019

Ε.Ε.Ε.Σ., ενώ η υποβολή τους (σε ηλεκτρονική και έντυπη, κατά περίπτωση, μορφή) απαιτείται μόνο κατά το στάδιο της κατακύρωσης από τον προσωρινό ανάδοχο, κατά το άρθρο 4.1 της διακήρυξης και σύμφωνα με την εκεί αναφερόμενη ισχύ, η οποία είναι η ισχύος των αποδεικτικών μέσων του άρθρου 80 παρ. 12 Ν. 4412/2016.

Συνεπώς, ο μοναδικός λόγος της προδικαστικής προσφυγής της προσφεύγουσας εταιρείας πρέπει να απορριφθεί ως αβάσιμος και να επικυρωθεί η προσβαλλόμενη απόφαση [...].»

16. Επειδή στο άρθρο 18 του Ν.4412/2016 ορίζεται ότι: «1. Οι αναθέτουσες αρχές αντιμετωπίζουν τους οικονομικούς φορείς ισότιμα και χωρίς διακρίσεις και ενεργούν με διαφάνεια, τηρώντας την αρχή της αναλογικότητας, της αμοιβαίας αναγνώρισης, της προστασίας του δημόσιου συμφέροντος, της προστασίας των δικαιωμάτων των ιδιωτών, της ελευθερίας του ανταγωνισμού και της προστασίας του περιβάλλοντος και της βιώσιμης και αειφόρου ανάπτυξης.

Ο σχεδιασμός των διαδικασιών σύναψης συμβάσεων δεν γίνεται με σκοπό την εξαίρεσή τους από το πεδίο εφαρμογής του παρόντος Βιβλίου (άρθρα 3 έως 221) ή τον τεχνητό περιορισμό του ανταγωνισμού. Ο ανταγωνισμός θεωρείται ότι περιορίζεται τεχνητά όταν οι διαδικασίες σύναψης συμβάσεων έχουν σχεδιαστεί με σκοπό την αδικαιολόγητα ευνοϊκή ή δυσμενή μεταχείριση ορισμένων οικονομικών φορέων.

Οι αναθέτουσες αρχές λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα ώστε να διασφαλίζεται η αποτελεσματικότητα των διαδικασιών σύναψης δημοσίων συμβάσεων και η χρηστή δημοσιονομική διαχείριση των διατιθέμενων προς το σκοπό αυτό δημοσίων πόρων [...].»

17. Επειδή σύμφωνα με το άρθρο 53 παρ. 1 και 2 του ν. 4412/2016 « 1. Οι όροι των εγγράφων της σύμβασης πρέπει να είναι σαφείς και πλήρεις ώστε να επιτρέπουν την υποβολή άρτιων και συγκρίσιμων μεταξύ τους προσφορών. 2. Τα έγγραφα της σύμβασης ....περιέχουν ιδίως : [......]ε) ακριβή περιγραφή του φυσικού αντικείμενου της σύμβασης. Επίσης οποιαδήποτε δικαιώματα προαίρεσης για συμπληρωματικές ή νέες συμβάσεις και, εφόσον είναι γνωστό,

Αριθμός απόφασης: 1388 / 2019

το προσωρινό χρονοδιάγραμμα για την άσκηση των δικαιωμάτων αυτών, καθώς και τον αριθμό των παρατάσεων για την άσκησή τους, [...]β) τους όρους και τα κριτήρια επιλογής, καθώς και τα ελάχιστα επίπεδα αυτών, σχετικά με τους λόγους αποκλεισμού, την οικονομική και χρηματοοικονομική επάρκεια και την τεχνική ή/και επαγγελματική ικανότητα των υποψηφίων ή προσφερόντων, [...] ιε) το κριτήριο ανάθεσης, τη διαδικασία και τα κριτήρια αξιολόγησης των προσφορών, κατά τα ειδικότερα προβλεπόμενα στα άρθρα 86 και 87 [...] ιζ) τους απαραίτατους όρους, απόκλιση από τους οποίους συνεπάγεται την απόρριψη της προσφοράς [...] κ) τα απαιτούμενα αποδεικτικά μέσα (δηλώσεις, δικαιολογητικά κ.λπ.), [.....]».

18. Επειδή σύμφωνα με το άρθρο 71 του Ν.4412/2016 προβλέπεται ότι: «Οι συμβάσεις ανατίθενται βάσει των κριτηρίων που καθορίζονται στα άρθρα 86 έως 89 εφόσον η αναθέτουσα αρχή έχει επαληθεύσει, σύμφωνα με τα άρθρα 79 έως και 81, ότι πληρούνται όλες οι κατωτέρω προϋποθέσεις:

α) η προσφορά συνάδει με τις απαιτήσεις, τις προϋποθέσεις και τα κριτήρια που προβλέπονται στην προκήρυξη σύμβασης ή στην πρόσκληση επιβεβαίωσης ενδιαφέροντος και στα έγγραφα της σύμβασης, λαμβανομένου υπόψη, κατά περίπτωση, του άρθρου 57,

β) η προσφορά προέρχεται από προσφέροντα ο οποίος δεν αποκλείεται από τη συμμετοχή δυνάμει των άρθρων 73 και 74 και πληροί τα κριτήρια επιλογής που καθορίζονται από την αναθέτουσα αρχή, σύμφωνα με τα άρθρα 75 έως 77, και, κατά περίπτωση, τους κανόνες και τα κριτήρια αμεροληψίας που αναφέρονται στο άρθρο 84 [.....]».

19. Επειδή σύμφωνα με το άρθρο 73 του Ν.4412/2016 ορίζεται ότι: «[...] 2. Αποκλείεται από τη συμμετοχή σε διαδικασία σύναψης σύμβασης οποιοσδήποτε οικονομικός φορέας, εάν η αναθέτουσα αρχή: α) γνωρίζει ότι ο εν λόγω οικονομικός φορέας έχει αθετήσει τις υποχρεώσεις του όσον αφορά την καταβολή φόρων ή εισφορών κοινωνικής ασφάλισης και αυτό έχει διαπιστωθεί από δικαστική ή διοικητική απόφαση με τελεσίδικη και δεσμευτική ισχύ, σύμφωνα με διατάξεις της χώρας όπου είναι εγκατεστημένος ή την εθνική νομοθεσία [.....]».

Αριθμός απόφασης: 1388 / 2019

20. Επειδή, σύμφωνα με το άρθρο 79 «Ευρωπαϊκό Ενιαίο Έγγραφο Σύμβασης» του ν.4412/2016 ορίζεται ότι «1. Κατά την υποβολή αιτήσεων συμμετοχής ή κατά την υποβολή προσφορών στις διαδικασίες σύναψης δημοσίων συμβάσεων άνω των ορίων, οι αναθέτουσες αρχές δέχονται το Ευρωπαϊκό Ενιαίο Έγγραφο Σύμβασης (ΕΕΕΣ), το οποίο αποτελείται από ενημερωμένη υπεύθυνη δήλωση, με τις συνέπειες του ν. 1599/1986 (Α΄75), ως προκαταρκτική απόδειξη προς αντικατάσταση των πιστοποιητικών που εκδίδουν δημόσιες αρχές ή τρίτα μέρη, επιβεβαιώνοντας ότι ο εν λόγω οικονομικός φορέας πληροί τις ακόλουθες προϋποθέσεις: α) δεν βρίσκεται σε μία από τις καταστάσεις των άρθρων 73 και 74 για τις οποίες οι οικονομικοί φορείς αποκλείονται ή μπορούν να αποκλεισθούν [...] Το ΕΕΕΣ προσδιορίζει τη δημόσια αρχή ή το τρίτο μέρος που είναι υπεύθυνο για την έκδοση των σχετικών δικαιολογητικών και περιλαμβάνει επίσημη δήλωση ότι ο οικονομικός φορέας θα είναι σε θέση, εφόσον του ζητηθεί και χωρίς καθυστέρηση, να προσκομίσει τα εν λόγω δικαιολογητικά. [...] 5. Η αναθέτουσα αρχή μπορεί να ζητεί από προσφέροντες και υποψήφιους, σε οποιοδήποτε χρονικό σημείο κατά τη διάρκεια της διαδικασίας, να υποβάλλουν όλα ή ορισμένα δικαιολογητικά, όταν αυτό απαιτείται για την ορθή διεξαγωγή της διαδικασίας. Η αναθέτουσα αρχή μπορεί να καλέσει τους οικονομικούς φορείς να συμπληρώσουν ή να διευκρινίσουν τα πιστοποιητικά που έχουν παραληφθεί, σύμφωνα με τα άρθρα 80 και 82. 6. Κατά παρέκκλιση της παρ. 5, οι οικονομικοί φορείς δεν υποχρεούνται να υποβάλλουν δικαιολογητικά ή άλλα αποδεικτικά στοιχεία, αν και στο μέτρο που η αναθέτουσα αρχή έχει τη δυνατότητα να λαμβάνει τα πιστοποιητικά ή τις συναφείς πληροφορίες απευθείας μέσω πρόσβασης σε εθνική βάση δεδομένων σε οποιοδήποτε κράτος - μέλος της Ένωσης, η οποία διατίθεται δωρεάν, όπως εθνικό μητρώο συμβάσεων, εικονικό φάκελο επιχείρησης, ηλεκτρονικό σύστημα αποθήκευσης εγγράφων ή σύστημα προεπιλογής. Κατά παρέκκλιση της παρ. 5, οι οικονομικοί φορείς δεν υποχρεούνται να υποβάλλουν δικαιολογητικά, όταν η αναθέτουσα αρχή που έχει αναθέσει τη σύμβαση ή συνάψει τη συμφωνία-πλαίσιο, διαθέτει ήδη τα δικαιολογητικά αυτά. Για τον σκοπό του πρώτου

Αριθμός απόφασης: 1388 / 2019

εδαφίου, η Γενική Δ/ση Μεταρρυθμιστικής Πολιτικής και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης του Υπουργείου Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης και οι αρμόδιοι φορείς τήρησης των βάσεων δεδομένων, διασφαλίζουν ότι οι βάσεις δεδομένων, οι οποίες περιέχουν σχετικές πληροφορίες για τους οικονομικούς φορείς και μπορούν να χρησιμοποιούνται από τις αναθέτουσες αρχές, μπορούν επίσης να χρησιμοποιούνται υπό τις ίδιους όρους από τις αναθέτουσες αρχές άλλων κρατών-μελών [...]».

Περαιτέρω, σύμφωνα με το προοίμιο του Εκτελεστικού Κανονισμού (ΕΕ) 2016/7 της Επιτροπής της 5ης Ιανουαρίου 2016, άμεσης εφαρμογής για τα κράτη μέλη, με το οποίο καθιερώθηκε το τυποποιημένο έντυπο για το Ευρωπαϊκό Ενιαίο Έγγραφο Προμήθειας (Επίσημη Εφημ. ΕΕ L3/16 της 6-1-2016): « (1) [...]Κατά συνέπεια, το τυποποιημένο έντυπο για το ΕΕΕΠ θα πρέπει να καταρτιστεί κατά τρόπο ώστε να παρακαμφθεί η ανάγκη προσκόμισης σημαντικού αριθμού πιστοποιητικών ή άλλων εγγράφων που σχετίζονται με τα κριτήρια αποκλεισμού και τα κριτήρια επιλογής. [...]»(3) Για την αποφυγή του διοικητικού φόρτου για τις αναθέτουσες αρχές και τους αναθέτοντες φορείς και τις πιθανές αντιφατικές ενδείξεις στα διάφορα έγγραφα της προμήθειας, οι πληροφορίες τις οποίες οι οικονομικοί φορείς πρέπει να παρέχουν στο ΕΕΕΠ θα πρέπει να αναφέρονται σαφώς από τις αναθέτουσες αρχές και τους αναθέτοντες φορείς εκ των προτέρων στην προκήρυξη διαγωνισμού ή με αναφορές σε άλλα μέρη των εγγράφων της προμήθειας, τις οποίες οι οικονομικοί φορείς θα πρέπει, σε κάθε περίπτωση, να εξετάζουν προσεκτικά, ενόψει της συμμετοχής τους και ενδεχομένης υποβολής προσφορών. (4) Το ΕΕΕΠ αναμένεται επίσης να συμβάλει σε περαιτέρω απλοποίηση, τόσο για τους οικονομικούς φορείς όσο και για τις αναθέτουσες αρχές και τους αναθέτοντες φορείς, με την αντικατάσταση των πολλών και διαφόρων εθνικών υπεύθυνων δηλώσεων από ένα τυποποιημένο έντυπο, που θα καθιερωθεί σε ευρωπαϊκό επίπεδο.[...]». Επίσης, στο ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 1 Οδηγίες του Κανονισμού αναφέρεται ότι: «Το ΕΕΕΠ είναι υπεύθυνη δήλωση από τους οικονομικούς φορείς, ως προκαταρκτική απόδειξη προς αντικατάσταση των πιστοποιητικών που εκδίδουν δημόσιες αρχές ή τρίτα

Αριθμός απόφασης: 1388 / 2019

μέρη. Όπως προβλέπεται στο άρθρο 59 της οδηγίας 2014/24/ΕΕ, πρόκειται για μια τυπική δήλωση του οικονομικού φορέα ότι δεν βρίσκεται σε μια από τις καταστάσεις λόγω της οποίας οι οικονομικοί φορείς αποκλείονται ή μπορούν να αποκλεισθούν, ότι πληροί τα σχετικά κριτήρια επιλογής [...] Στόχος του είναι να μειωθεί ο διοικητικός φόρτος που απορρέει από την απαίτηση προσκόμισης σημαντικού αριθμού πιστοποιητικών ή άλλων εγγράφων που σχετίζονται με τα κριτήρια αποκλεισμού και τα κριτήρια επιλογής. [...] Κατά την προετοιμασία των εγγράφων της προμήθειας για μια δεδομένη διαδικασία προμήθειας, οι αναθέτουσες αρχές και οι αναθέτοντες φορείς πρέπει να δηλώνουν στην προκήρυξη διαγωνισμού, στα έγγραφα της προμήθειας που αναφέρονται στην προκήρυξη διαγωνισμού ή στις προσκλήσεις επιβεβαίωσης ενδιαφέροντος ποιες πληροφορίες θα ζητηθούν από τους οικονομικούς φορείς, [...] Η αναθέτουσα αρχή ή ο αναθέτων φορέας μπορεί να ζητεί από κάθε προσφέροντα, ανά πάσα στιγμή κατά τη διάρκεια της διαδικασίας, να υποβάλει όλα ή ορισμένα από τα απαιτούμενα πιστοποιητικά και δικαιολογητικά, όποτε αυτό είναι απαραίτητο για να διασφαλιστεί η ορθή διεξαγωγή της διαδικασίας [...].».

21. Επειδή σύμφωνα με το άρθρο 80 «Αποδεικτικά μέσα» του ν. 4412/2016, ως τροποποιηθέν ισχύει, ορίζεται ότι «1. Οι αναθέτουσες αρχές μπορούν να απαιτούν τα πιστοποιητικά, τις βεβαιώσεις και τα λοιπά αποδεικτικά μέσα που αναφέρονται στις παραγράφους 2, 4 και 5 και στο Παράρτημα ΧΙΙ του Προσαρτήματος Α΄, ως απόδειξη της μη ύπαρξης λόγων αποκλεισμού, όπως αναφέρονται στα άρθρα 73 και 74 και της πλήρωσης των κριτηρίων επιλογής, σύμφωνα με τα άρθρα 75 και 76», και ότι «12. Τα αποδεικτικά μέσα γίνονται αποδεκτά κατά τον ακόλουθο τρόπο: α) τα δικαιολογητικά που αφορούν την παράγραφο 1 του άρθρου 73, την περίπτωση γ΄ της παραγράφου 2 του άρθρου 73 και την περίπτωση β΄ της παραγράφου 4 του άρθρου 73 εφόσον έχουν εκδοθεί έως τρεις (3) μήνες πριν από την υποβολή τους, β) τα λοιπά δικαιολογητικά που αφορούν την παράγραφο 2 του άρθρου 73 εφόσον είναι εν ισχύ κατά το χρόνο υποβολής

Αριθμός απόφασης: 1388 / 2019

τους, άλλως, στην περίπτωση που δεν αναφέρεται χρόνος ισχύος, να έχουν εκδοθεί κατά τα οριζόμενα στην προηγούμενη περίπτωση».

22. Επειδή σύμφωνα με το άρθρο 91 του Ν.4412/2016 ορίζεται ότι: «1. Η αναθέτουσα αρχή με βάση τα αποτελέσματα του ελέγχου και της αξιολόγησης των προσφορών, απορρίπτει, σε κάθε περίπτωση, προσφορά:

α) Η οποία αποκλίνει από τα άρθρα 92 έως 100, και 102 έως 104 ή υποβλήθηκε κατά παράβαση των απαράβατων όρων περί σύνταξης και υποβολής της προσφοράς, όπως οι όροι αυτοί ορίζονται στα έγγραφα της σύμβασης.

β) Η οποία περιέχει ατέλειες, ελλείψεις, ασάφειες ή σφάλματα, εφόσον αυτά δεν επιδέχονται συμπλήρωση ή διόρθωση ή, εφόσον επιδέχονται συμπλήρωση ή διόρθωση, δεν έχουν αποκατασταθεί κατά την αποσαφήνιση και τη συμπλήρωση της, σύμφωνα με το άρθρο 102.

γ) Για την οποία ο προσφέρων δεν έχει παράσχει τις απαιτούμενες εξηγήσεις, εντός της προκαθορισμένης προθεσμίας ή η εξήγηση δεν είναι αποδεκτή από την αναθέτουσα αρχή, σύμφωνα με το άρθρο 102.

δ) Η οποία είναι εναλλακτική προσφορά, αν τέτοια δεν επιτρέπεται ή, αν επιτρέπεται, δεν πληροί τις ελάχιστες απαιτήσεις των εγγράφων της σύμβασης.

ε) Η οποία υποβάλλεται από έναν προσφέροντα που έχει υποβάλει δύο ή περισσότερες προσφορές εκτός αν επιτρέπεται η υποβολή εναλλακτικής προσφοράς. Ο περιορισμός αυτός ισχύει, υπό τους όρους της περίπτωσης γ' της παραγράφου 4 του άρθρου 73 και στην περίπτωση ενώσεων οικονομικών φορέων με κοινά μέλη, καθώς και στην περίπτωση οικονομικών φορέων που συμμετέχουν είτε αυτοτελώς είτε ως μέλη ενώσεων.

στ) Προσφορά υπό αίρεση.

ζ) Στις διαδικασίες σύναψης δημόσιας σύμβασης έργου, μελέτης ή παροχής τεχνικών και λοιπών συναφών επιστημονικών υπηρεσιών στις περιπτώσεις α' και β' της παρ. 2 του άρθρου 95.

η) Στις διαδικασίες σύναψης δημόσιας σύμβασης προμηθειών ή γενικών υπηρεσιών, προσφορά η οποία θέτει όρο αναπροσαρμογής, χωρίς

Αριθμός απόφασης: 1388 / 2019

αυτό να προβλέπεται από τα έγγραφα της σύμβασης ή, εφόσον στα έγγραφα της σύμβασης προβλέπεται η κατάθεση δειγμάτων, η μη προσήκουσα κατάθεση τους [...].».

23. Επειδή, σύμφωνα με το άρθρο 102 του ν. 4412/2016 προβλέπεται ότι: «1. Κατά τη διαδικασία αξιολόγησης των προσφορών ή αιτήσεων συμμετοχής, η αναθέτουσα αρχή μπορεί να καλεί εγγράφως τους προσφέροντες ή τους υποψηφίους να διευκρινίζουν ή να συμπληρώνουν τα έγγραφα ή δικαιολογητικά που έχουν υποβάλει, μέσα σε εύλογη προθεσμία, η οποία δεν μπορεί να είναι μικρότερη από επτά (7) ημέρες από την ημερομηνία κοινοποίησης σε αυτούς της σχετικής πρόσκλησης. Οποιαδήποτε διευκρίνιση ή συμπλήρωση που υποβάλλεται από τους προσφέροντες ή υποψηφίους, χωρίς να έχει ζητηθεί από την αναθέτουσα αρχή, δεν λαμβάνεται υπόψη.

2. Η πιο πάνω διευκρίνιση ή η συμπλήρωση αφορά μόνο τις ασάφειες, επουσιώδεις πλημμέλειες ή πρόδηλα τυπικά σφάλματα που επιδέχονται διόρθωση ή συμπλήρωση, ιδίως δε παράλειψη μονογραφών, διακεκομμένη αρίθμηση, ελαττώματα συσκευασίας και σήμανσης του φακέλου και των υποφακέλων των προσφορών ή αιτήσεων συμμετοχής, λεκτικές και φραστικές αποκλίσεις των εγγράφων της προσφοράς από την ορολογία των εγγράφων της σύμβασης, που δεν επιφέρουν έννομες συνέπειες ως προς το περιεχόμενό τους, ελλείψεις ως προς τα νομιμοποιητικά στοιχεία, πλημμελής σήμανση αντιγράφων που εκδίδονται, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 1 του ν. 4250/2014 (Α' 74), μεταφράσεων και λοιπών πιστοποιητικών ή βεβαιώσεων, διαφοροποίηση της δομής των εγγράφων της προσφοράς από τα υποδείγματα, υποχρεωτικά ή μη, που θεσπίζονται με νόμο, κανονιστικές πράξεις ή τα έγγραφα της σύμβασης. Η συμπλήρωση ή η διευκρίνιση, κατά το πρώτο εδάφιο, δεν επιτρέπεται να έχει ως συνέπεια μεταγενέστερη αντικατάσταση ή υποβολή εγγράφων σε συμμόρφωση με τους όρους της διακήρυξης, αλλά μόνο τη διευκρίνιση ή συμπλήρωση, ακόμη και με νέα έγγραφα, εγγράφων ή δικαιολογητικών που έχουν ήδη υποβληθεί.

3. Η διευκρίνιση ή η συμπλήρωση δεν πρέπει να εισάγει διακρίσεις, άνιση μεταχείριση των οικονομικών φορέων ή να έχει ως συνέπεια ευνοϊκή

Αριθμός απόφασης: 1388 / 2019

μεταχείριση συγκεκριμένου οικονομικού φορέα στη διαδικασία ανάθεσης της δημόσιας σύμβασης.

4. Η αναθέτουσα αρχή μπορεί να καλεί εγγράφως τους προσφέροντες να διευκρινίσουν, μέσα σε εύλογη προθεσμία η οποία δεν μπορεί να είναι μικρότερη από επτά (7) ημέρες από την ημερομηνία κοινοποίησης της σχετικής πρόσκλησης, το περιεχόμενο της τεχνικής ή οικονομικής προσφοράς που έχουν υποβάλει, αν περιέχει ασάφειες ή ήσσονος σημασίας ατέλειες, επουσιώδεις παραλείψεις ή πρόδηλα τυπικά ή υπολογιστικά σφάλματα που η αναθέτουσα αρχή κρίνει ότι μπορεί να θεραπευθούν. Η διευκρίνιση αυτή δεν πρέπει να έχει ως αποτέλεσμα την ουσιώδη αλλοίωση της προσφοράς και δεν πρέπει να προσδίδει αθέμιτο ανταγωνιστικό πλεονέκτημα στη συγκεκριμένη προσφορά σε σχέση με τις λοιπές.

5. Η παροχή της δυνατότητας διευκρινίσεων στον προσφέροντα ή υποψήφιο, σύμφωνα με τις παραγράφους 1 έως 4, είναι υποχρεωτική για την αναθέτουσα αρχή, αν επίκειται αποκλεισμός του από τη διαδικασία, λόγω ασαφειών των δικαιολογητικών και εγγράφων της προσφοράς».

24. Επειδή, σύμφωνα με το άρθρο 103 «Πρόσκληση για υποβολή δικαιολογητικών», του ν. 4412/2016, ως τροποποιηθέν ισχύει από 01.04.2019, ήτοι προ της δημοσίευσης της διακήρυξης, ορίζεται ότι: «Πέραν των οριζόμενων στις παραγράφους 3 και 4 του άρθρου 79 και στο άρθρο 93, ισχύουν και τα ακόλουθα:

1. Μετά την αξιολόγηση των προσφορών, η αναθέτουσα αρχή ειδοποιεί εγγράφως τον προσφέροντα, στον οποίο πρόκειται να γίνει η κατακύρωση («προσωρινό ανάδοχο»), να υποβάλει εντός προθεσμίας εντός δέκα (10) ημερών από την κοινοποίηση της σχετικής έγγραφης ειδοποίησης σε αυτόν, τα αποδεικτικά έγγραφα νομιμοποίησης και τα πρωτότυπα ή αντίγραφα που εκδίδονται, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 1 του ν. 4250/2014 (Α' 74) όλων των δικαιολογητικών του άρθρου 80, όπως καθορίζονται ειδικότερα στα έγγραφα της σύμβασης, ως αποδεικτικά στοιχεία για τη μη συνδρομή των λόγων αποκλεισμού των άρθρων 73 και 74, καθώς και για την πλήρωση των κριτηρίων ποιοτικής επιλογής των άρθρων 75 έως 78. Τα δικαιολογητικά

Αριθμός απόφασης: 1388 / 2019

υποβάλλονται στην αναθέτουσα αρχή σε σφραγισμένο φάκελο, ο οποίος παραδίδεται στο αρμόδιο όργανο αξιολόγησης. 2. Αν δεν προσκομισθούν τα παραπάνω δικαιολογητικά ή υπάρχουν ελλείψεις σε αυτά που υποβλήθηκαν και ο προσωρινός ανάδοχος υποβάλλει εντός της προθεσμίας της παραγράφου 1 αίτημα προς το αρμόδιο όργανο αξιολόγησης για την παράταση της προθεσμίας υποβολής, το οποίο συνοδεύεται με αποδεικτικά έγγραφα από τα οποία να αποδεικνύεται ότι έχει αιτηθεί τη χορήγηση των δικαιολογητικών, η αναθέτουσα αρχή παρατείνει την προθεσμία υποβολής των δικαιολογητικών για όσο χρόνο απαιτηθεί για τη χορήγηση των δικαιολογητικών από τις αρμόδιες αρχές. Το παρόν εφαρμόζεται αναλόγως και στις περιπτώσεις που η αναθέτουσα αρχή ζητήσει την προσκόμιση των δικαιολογητικών κατά τη διαδικασία αξιολόγησης των προσφορών ή αιτήσεων συμμετοχής και πριν το στάδιο κατακύρωσης, κατ' εφαρμογή της διάταξης του άρθρου 79 παράγραφος 5 εδάφιο α', τηρουμένων των αρχών της ίσης μεταχείρισης και της διαφάνειας.

3. Αν, κατά τον έλεγχο των παραπάνω δικαιολογητικών διαπιστωθεί ότι τα στοιχεία που δηλώθηκαν, σύμφωνα με το άρθρο 79 είναι ψευδή ή ανακριβή, απορρίπτεται η προσφορά του προσωρινού αναδόχου και, με την επιφύλαξη του άρθρου 104, καταπίπτει υπέρ της αναθέτουσας αρχής η εγγύηση συμμετοχής του, που είχε προσκομισθεί, σύμφωνα με το άρθρο 72, εφόσον είχε προσκομισθεί και η κατακύρωση γίνεται στον προσφέροντα που υπέβαλε την αμέσως επόμενη πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά βάσει των ειδικότερων κριτηρίων ανάθεσης όπως είχαν οριστεί στα έγγραφα της σύμβασης, χωρίς να λαμβάνεται υπόψη η προσφορά του προσφέροντος που απορρίφθηκε. Αν κανένας από τους προσφέροντες δεν υπέβαλε αληθή ή ακριβή δήλωση η διαδικασία ανάθεσης ματαιώνεται.

4. Αν ο προσωρινός ανάδοχος δεν υποβάλει στο προκαθορισμένο χρονικό διάστημα τα απαιτούμενα πρωτότυπα ή αντίγραφα, των παραπάνω δικαιολογητικών, απορρίπτεται η προσφορά του προσωρινού αναδόχου και καταπίπτει υπέρ της αναθέτουσας αρχής η εγγύηση συμμετοχής του, που είχε προσκομισθεί, σύμφωνα με το άρθρο 72, εφόσον είχε προσκομισθεί, και η

Αριθμός απόφασης: 1388 / 2019

κατακύρωση γίνεται στον προσφέροντα που υπέβαλε την αμέσως επόμενη πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά βάσει των ειδικότερων κριτηρίων ανάθεσης όπως είχαν οριστεί στα έγγραφα της σύμβασης, χωρίς να λαμβάνεται υπόψη η προσφορά του προσφέροντος που απορρίφθηκε. Αν κανένας από τους προσφέροντες δεν προσκομίζει ένα ή περισσότερα από τα απαιτούμενα έγγραφα και δικαιολογητικά, η διαδικασία ματαιώνεται.

5. Αν από τα παραπάνω δικαιολογητικά που προσκομίσθηκαν νομίμως και εμπροθέσμως, δεν αποδεικνύεται η μη συνδρομή των λόγων αποκλεισμού των άρθρων 73 και 74 ή η πλήρωση μιας ή περισσότερων από τις απαιτήσεις των κριτηρίων ποιοτικής επιλογής, σύμφωνα με την παράγραφο 1 και τα άρθρα 75, 76 και 77, απορρίπτεται η προσφορά του προσωρινού αναδόχου και, με την επιφύλαξη του άρθρου 104, καταπίπτει υπέρ της αναθέτουσας αρχής η εγγύηση συμμετοχής του, είχε προσκομισθεί, σύμφωνα με το άρθρο 72, εφόσον είχε προσκομισθεί, και, με την επιφύλαξη του άρθρου 104, η κατακύρωση γίνεται στον προσφέροντα που υπέβαλε την αμέσως επόμενη πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά βάσει των ειδικότερων κριτηρίων ανάθεσης όπως είχαν οριστεί στα έγγραφα της σύμβασης, χωρίς να λαμβάνεται υπόψη η προσφορά του προσφέροντος που απορρίφθηκε. Αν κανένας από τους προσφέροντες δεν αποδείξει ότι πληροί τα κριτήρια ποιοτικής επιλογής, σύμφωνα με την παράγραφο 1 και το άρθρο 75 η διαδικασία ματαιώνεται.

6. Η διαδικασία ελέγχου των παραπάνω δικαιολογητικών ολοκληρώνεται με τη σύνταξη πρακτικού από το αρμόδιο γνωμοδοτικό όργανο, στο οποίο αναγράφεται η τυχόν συμπλήρωση δικαιολογητικών κατά τα οριζόμενα στην παράγραφο 2, και τη διαβίβαση του φακέλου στο αποφαινόμενο όργανο της αναθέτουσας αρχής για τη λήψη απόφασης είτε για τη ματαίωση της διαδικασίας κατά τις παραγράφους 3, 4 ή 5 είτε κατακύρωσης της σύμβασης. Τα αποτελέσματα του ελέγχου των παραπάνω δικαιολογητικών, επικυρώνονται με την απόφαση κατακύρωσης του άρθρου 105.

Αριθμός απόφασης: 1388 / 2019

7. Όσοι δεν έχουν αποκλειστεί οριστικά λαμβάνουν γνώση των παραπάνω δικαιολογητικών που κατατέθηκαν, κατά τα οριζόμενα στα έγγραφα της σύμβασης και στις διατάξεις του παρόντος».

25. Επειδή, σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 104 «Χρόνος συνδρομής όρων συμμετοχής Οψιγενείς μεταβολές», του ν. 4412/2016, ως τροποποιηθέν ισχύει από 01.04.2019, ήτοι προ της δημοσίευσης της διακήρυξης, ορίζεται ότι: «1. Το δικαίωμα συμμετοχής και οι όροι και προϋποθέσεις συμμετοχής όπως ορίστηκαν στα έγγραφα της σύμβασης, κρίνονται κατά την υποβολή της αίτησης εκδήλωσης ενδιαφέροντος ή της προσφοράς, κατά την υποβολή των δικαιολογητικών του άρθρου 80, και κατά την σύναψη της σύμβασης σύμφωνα με τα οριζόμενα στην περίπτωση γ' της παρ. 3 του άρθρου 105 [...]».

26. Επειδή στο άρθρο 346 του Ν. 4412/2016 ορίζεται ότι: «Κάθε ενδιαφερόμενος, ο οποίος έχει ή είχε συμφέρον να του ανατεθεί σύμβαση των περιπτώσεων α' και β' της παραγράφου 1 του άρθρου 1 και έχει υποστεί ή ενδέχεται να υποστεί ζημία από εκτελεστή πράξη ή παράλειψη της αναθέτουσας αρχής κατά παράβαση της ευρωπαϊκής ή εσωτερικής νομοθεσίας, έχει δικαίωμα να προσφύγει στην Αρχή Εξέτασης Προδικαστικών Προσφυγών (ΑΕΠΠ), σύμφωνα με τα ειδικότερα οριζόμενα στο άρθρο 360 και να ζητήσει προσωρινή προστασία, σύμφωνα με το άρθρο 366, ακύρωση παράνομης πράξης ή παράλειψης της αναθέτουσας αρχής, σύμφωνα με το άρθρο 367 ή ακύρωση σύμβασης η οποία έχει συναφθεί παράνομα, σύμφωνα με το άρθρο 368».

27. Επειδή στο άρθρο 360 του Ν. 4412/2016 ορίζεται ότι: «1. Κάθε ενδιαφερόμενος ο οποίος έχει ή είχε συμφέρον να του ανατεθεί συγκεκριμένη σύμβαση του νόμου αυτού και έχει ή είχε υποστεί ή ενδέχεται να υποστεί ζημία από εκτελεστή πράξη ή παράλειψη της αναθέτουσας αρχής κατά παράβαση της νομοθεσίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή της εσωτερικής νομοθεσίας, υποχρεούται, πριν από την υποβολή των προβλεπόμενων στον Τίτλο 3 ένδικων βοηθημάτων, να ασκήσει προδικαστική προσφυγή ενώπιον της ΑΕΠΠ κατά της σχετικής πράξης ή παράλειψης της αναθέτουσας αρχής».

Αριθμός απόφασης: 1388 / 2019

2. Η άσκηση της προδικαστικής προσφυγής αποτελεί προϋπόθεση για την άσκηση των ένδικων βοηθημάτων του Τίτλου 3 κατά των εκτελεστών πράξεων ή παραλείψεων των αναθετουσών αρχών.

3. Δεν επιτρέπεται η άσκηση άλλης διοικητικής προσφυγής κατά των εκτελεστών πράξεων ή παραλείψεων της αναθέτουσας αρχής κατά τη διαδικασία της ανάθεσης δημόσιων συμβάσεων εκτός από την προδικαστική προσφυγή της παραγράφου 1».

28. Επειδή σύμφωνα με τους όρους της Διακήρυξης ορίζεται ότι: «[...] 1.2.1 Περιεχόμενα (υπο)φακέλου «Δικαιολογητικά συμμετοχής - Τεχνική προσφορά»

Στον (υπο)φάκελο με την ένδειξη «Δικαιολογητικά Συμμετοχής - Τεχνική προσφορά» υποβάλλονται όλα τα απαιτούμενα κατά το στάδιο υποβολής της προσφοράς δικαιολογητικά, σύμφωνα με τα άρθρα 92, 93 και 94 του Ν. 4412/16. Συγκεκριμένα, στον προαναφερόμενο (υπο)φάκελο περιλαμβάνονται: 1.2.1.1 Δικαιολογητικά Συμμετοχής

[...] 1.2.1.1.2. Τυποποιημένο Έντυπο Υπεύθυνης Δήλωσης (ΤΕΥΔ) κατά τα προβλεπόμενα στην παρ. 4 του άρθρου 79 του ν. 4412/2016, όπως αυτό τυποποιήθηκε και εγκρίθηκε με την 158/2016 Απόφαση της Ενιαίας Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Συμβάσεων και δημοσιεύτηκε στο ΦΕΚΒ/3698/16-11-2016, στη βάση της νομοθετικής εξουσιοδότησης του ανωτέρω άρθρου του Ν4412/2016.

Το ΤΕΥΔ της παρούσας διαδικασίας σύναψης σύμβασης, συντάχθηκε σύμφωνα με την Κατευθυντήρια Οδηγία 23 της ΕΑΑΔΗΣΥ (ΑΔΑ: Ψ3ΗΙΟΞΤΒ-Κ3Ε) και διατίθεται στους οικονομικούς φορείς δωρεάν, σε δύο μορφές αρχείου: Αρχείο PDF & Αρχείο XML (σε επεξεργάσιμη μορφή), αναρτημένο επικουρικά μαζί με τα λοιπά έγγραφα της σύμβασης για τη διευκόλυνση των οικονομικών φορέων προκειμένου να το συμπληρώσουν, να το υπογράψουν και το υποβάλουν στην αναθέτουσα αρχή σε ηλεκτρονική μορφή (ψηφιακά υπογεγραμμένο).[.....] Οι προϋποθέσεις συμμετοχής, έτσι όπως αποτυπώνονται στο ΤΕΥΔ, είναι οι εξής: [...] Β) Να μην έχει αθετήσει ο οικονομικός φορέας τις υποχρεώσεις του όσον αφορά στην καταβολή φόρων

Αριθμός απόφασης: 1388 / 2019

ή εισφορών κοινωνικής ασφάλισης, (τόσο της κύριας όσο και της επικουρικής ασφάλισης), σύμφωνα με τα ειδικότερα προβλεπόμενα στην παρ. 2 του άρθρου 73 του Ν.4412/2016, όπως αποτυπώνονται στο Μέρος III.B του ΤΕΥΔ. (Λόγοι που σχετίζονται με την καταβολή φόρων ή εισφορών κοινωνικής ασφάλισης).

Δεν αποκλείεται ο προσφέρων οικονομικός φορέας όταν εκπληρώσει τις υποχρεώσεις του είτε καταβάλλοντας τους φόρους ή τις εισφορές κοινωνικής ασφάλισης που οφείλει, συμπεριλαμβανομένων, κατά περίπτωση, των δεδουλευμένων τόκων ή των προστίμων είτε υπαγόμενος σε δεσμευτικό διακανονισμό για την καταβολή τους. Επίσης, δεν αποκλείεται ο προσφέρων, όταν ο αποκλεισμός, σύμφωνα με την παρούσα περίπτωση, θα ήταν σαφώς δυσανάλογος, ιδίως όταν μόνο μικρά ποσά των φόρων ή των εισφορών κοινωνικής ασφάλισης δεν έχουν καταβληθεί ή όταν ο οικονομικός φορέας ενημερώθηκε σχετικά με το ακριβές ποσό που οφείλεται λόγω αθέτησης των υποχρεώσεών του όσον αφορά στην καταβολή φόρων ή εισφορών κοινωνικής ασφάλισης σε χρόνο κατά τον οποίο δεν είχε τη δυνατότητα να λάβει μέτρα, σύμφωνα με το τελευταίο εδάφιο της παρ. 2 του άρθρου 73 ν. 4412/2016, πριν από την εκπνοή της προθεσμίας της προθεσμίας υποβολής προσφοράς.[...] ΣΤ) Η Αναθέτουσα Αρχή μπορεί να ζητήσει από τους προσφέροντες, σε οποιοδήποτε χρονικό σημείο κατά τη διάρκεια της διαδικασίας διαγωνισμού να υποβάλουν όλα ή ορισμένα δικαιολογητικά που αποδεικνύουν τις παραπάνω προϋποθέσεις συμμετοχής Α, Β, Γ, Δ, Ε και ΣΤ και περιγράφονται αναλυτικά στο άρθρο 4.1 της παρούσας «ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ ΚΑΤΑΚΥΡΩΣΗΣ», όταν αυτό απαιτείται για την ορθή διεξαγωγή της διαδικασίας.

Το ΤΕΥΔ συμπληρώνεται, υπογράφεται και υποβάλλεται κατά περίπτωση ως εξής:

- Το μέρος I είναι συμπληρωμένο από την Αναθέτουσα Αρχή και όλα τα υπόλοιπα μέρη (II, III και VI) συμπληρώνονται από τον οικονομικό φορέα.

Το μέρος II.A και II.B συμπληρώνεται από όλους τους οικονομικούς φορείς. Το μέρος II.Δ συμπληρώνεται στην περίπτωση υπεργολαβικής ανάθεσης

Αριθμός απόφασης: 1388 / 2019

Το μέρος VI συμπληρώνεται σε κάθε περίπτωση με την ημερομηνία, τον τόπο και την ψηφιακή υπογραφή του κατά νόμο υπόχρεου/-ων.

Επισημαίνεται ότι:

Κάθε οικονομικός φορέας που συμμετέχει μόνος του, πρέπει να συμπληρώσει και να υποβάλει ένα ΤΕΥΔ.

Όταν συμμετέχουν οικονομικοί φορείς υπό τη μορφή ένωσης, πρέπει να συμπληρωθεί και να υποβληθεί για κάθε φορέα – μέλος της ένωσης χωριστό ΤΕΥΔ, στο οποίο παρατίθενται οι πληροφορίες που απαιτούνται σύμφωνα με τα μέρη II έως IV.

Στην περίπτωση που ο συμμετέχων οικονομικός φορέας δηλώσει πως θα αναθέσει υπό μορφή υπεργολαβίας ποσοστό της σύμβασης που ξεπερνάει το 30% της συνολικής της αξίας, τότε υποβάλλεται μαζί με το ΤΕΥΔ του συμμετέχοντα οικονομικού φορέα και χωριστό ΤΕΥΔ εκ μέρους του/των υπεργολάβου/ων.[...] Το ΤΕΥΔ μπορεί να υπογράφεται έως δέκα (10) ημέρες πριν την καταληκτική ημερομηνία υποβολής των προσφορών.[...]

3. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗΣ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΠΡΟΣΦΟΡΩΝ

Μετά την ηλεκτρονική αποσφράγιση των προσφορών η αναθέτουσα αρχή προβαίνει στην αξιολόγηση αυτών μέσω των αρμόδιων πιστοποιημένων στο Σύστημα οργάνων της, εφαρμοζόμενων κατά τα λοιπά των κειμένων διατάξεων για την ανάθεση δημοσίων συμβάσεων και των διαδικασιών της κατά περίπτωση Αναθέτουσας Αρχής.

Συγκεκριμένα μέσα από το Σύστημα ιδίως: [...] Η αναθέτουσα αρχή μπορεί να απευθύνει αιτήματα στους συμμετέχοντες χρήστες – οικονομικούς φορείς για παροχή διευκρινίσεων ή συμπληρώσεων επί νομίμως υποβληθέντων δικαιολογητικών. Για τη συμπλήρωση - αποσαφήνιση πληροφοριών και δικαιολογητικών ισχύουν τα αναφερόμενα στο άρθρο 102 του Ν. 4412/2016.

4. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΑΝΑΔΕΙΞΗΣ ΜΕΙΟΔΟΤΗ - ΚΑΤΑΚΥΡΩΣΗ

Μετά την αξιολόγηση των προσφορών, η αναθέτουσα αρχή ειδοποιεί ηλεκτρονικά μέσω του συστήματος τον προσφέροντα στον οποίο πρόκειται να γίνει η κατακύρωση (προσωρινό ανάδοχο), να υποβάλλει ηλεκτρονικά εντός

Αριθμός απόφασης: 1388 / 2019

προθεσμίας δέκα (10) ημερών από την κοινοποίηση της σχετικής ειδοποίησης, σε μορφή αρχείου .pdf και σε φάκελο με σήμανση «Δικαιολογητικά Κατακύρωσης», τα πρωτότυπα ή αντίγραφα που εκδίδονται, σύμφωνα με το ν. 4250/2014, όλων των δικαιολογητικών που απαιτούνται κατά περίπτωση, σύμφωνα με το άρθρο 103 του Ν. 4412/16.

4.1 ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ ΤΟΥ ΠΡΟΣΦΕΡΟΝΤΟΣ ΣΤΟΝ ΟΠΟΙΟ ΠΡΟΚΕΙΤΑΙ ΝΑ ΓΙΝΕΙ Η ΚΑΤΑΚΥΡΩΣΗ.

Τα δικαιολογητικά που απαιτείται να προσκομισθούν από τον προσφέροντα στον οποίο πρόκειται να γίνει η κατακύρωση, υποβάλλονται σύμφωνα με τα κατά περίπτωση καθοριζόμενα στο άρθρο 80 του Ν. 4412/16, ως απόδειξη της μη ύπαρξης λόγων αποκλεισμού, όπως αναφέρονται στα άρθρα 73 και 74 και της πλήρωσης των κριτηρίων επιλογής σύμφωνα με το άρθρο 75.

Α) Η αναθέτουσα αρχή δέχεται ως επαρκή απόδειξη του ότι ο οικονομικός φορέας δεν εμπίπτει σε καμία από τις περιπτώσεις που αναφέρονται στο άρθρο 73 : [...]β) Για τις παραγράφους 2 και 4 περίπτωση β΄ του άρθρου 73, πιστοποιητικό που εκδίδεται από την αρμόδια αρχή του οικείου κράτους - μέλους ή χώρας. [...]Τα αποδεικτικά μέσα γίνονται αποδεκτά κατά τον ακόλουθο τρόπο:

α) τα δικαιολογητικά που αφορούν την παράγραφο 1 του άρθρου 73, την περίπτωση γ΄ της παραγράφου 2 του άρθρου 73 και την περίπτωση β΄ της παραγράφου 4 του άρθρου 73 εφόσον έχουν εκδοθεί έως τρεις (3) μήνες πριν από την υποβολή τους,

β) τα λοιπά δικαιολογητικά που αφορούν την παράγραφο 2 του άρθρου 73 εφόσον είναι εν ισχύ κατά το χρόνο υποβολής τους, άλλως, στην περίπτωση που δεν αναφέρεται χρόνος ισχύος, να έχουν εκδοθεί κατά τα οριζόμενα στην προηγούμενη περίπτωση,[...]

5. ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΑΠΟΣΦΡΑΓΙΣΗ ΦΑΚΕΛΟΥ «ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ ΚΑΤΑΚΥΡΩΣΗΣ»

Η ηλεκτρονική αποσφράγιση του φακέλου «Δικαιολογητικά κατακύρωσης» του προσφέροντος στον οποίο πρόκειται να γίνει η

Αριθμός απόφασης: 1388 / 2019

κατακύρωση γίνεται δύο (2) εργάσιμες ημέρες μετά και την προσκόμιση των δικαιολογητικών σε έντυπη μορφή, ύστερα από σχετική ειδοποίηση των συμμετεχόντων που δικαιούνται να λάβουν γνώση των δικαιολογητικών που υπεβλήθησαν. Η αποσφράγιση γίνεται μέσω των αρμόδιων πιστοποιημένων στο σύστημα οργάνων της Αναθέτουσας Αρχής, εφαρμοζόμενων κατά τα λοιπά των κείμενων διατάξεων για την ανάθεση δημοσίων συμβάσεων και διαδικασιών.

Αμέσως μετά την ανωτέρω ηλεκτρονική αποσφράγιση, οι συμμετέχοντες στο διαγωνισμό θα έχουν ηλεκτρονική πρόσβαση στο περιεχόμενο του φακέλου των Δικαιολογητικών Κατακύρωσης που αποσφραγίσθηκε.

6. ΑΝΑΔΕΙΞΗ ΜΕΙΟΔΟΤΗ

Αν δεν προσκομισθούν τα παραπάνω δικαιολογητικά ή υπάρχουν ελλείψεις σε αυτά που υποβλήθηκαν και ο προσωρινός ανάδοχος υποβάλλει εντός της προθεσμίας της παραγράφου 1 αίτημα προς το αρμόδιο όργανο αξιολόγησης για την παράταση της προθεσμίας υποβολής, το οποίο συνοδεύεται με αποδεικτικά έγγραφα από τα οποία να αποδεικνύεται ότι έχει αιτηθεί τη χορήγηση των δικαιολογητικών, η αναθέτουσα αρχή παρατείνει την προθεσμία υποβολής των δικαιολογητικών για όσο χρόνο απαιτηθεί για τη χορήγηση των δικαιολογητικών από τις αρμόδιες αρχές. Το παρόν εφαρμόζεται αναλόγως και στις περιπτώσεις που η αναθέτουσα αρχή ζητήσει την προσκόμιση των δικαιολογητικών κατά τη διαδικασία αξιολόγησης των προσφορών ή αιτήσεων συμμετοχής και πριν το στάδιο κατακύρωσης, κατ' εφαρμογή της διάταξης του άρθρου 79 παράγραφος 5 εδάφιο α' του Ν. 4412/16, τηρουμένων των αρχών της ίσης μεταχείρισης και της διαφάνειας.

Αν, κατά τον έλεγχο των παραπάνω δικαιολογητικών διαπιστωθεί ότι τα στοιχεία που δηλώθηκαν, σύμφωνα με το άρθρο 79 του Ν. 4412/16 είναι ψευδή ή ανακριβή, ο προσωρινός ανάδοχος κηρύσσεται έκπτωτος και με την επιφύλαξη του άρθρου 104, καταπίπτει υπέρ της αναθέτουσας αρχής η εγγύηση συμμετοχής του, που είχε προσκομισθεί, σύμφωνα με το άρθρο 72, εφόσον είχε προσκομισθεί, και η κατακύρωση γίνεται στον προσφέροντα που

Αριθμός απόφασης: 1388 / 2019

υπέβαλε την αμέσως επόμενη πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά βάσει των ειδικότερων κριτηρίων ανάθεσης όπως είχαν ορισθεί στα έγγραφα της σύμβασης, χωρίς να λαμβάνεται υπόψη η προσφορά του προσφέροντος που απορρίφθηκε.

Αν ο προσωρινός ανάδοχος δεν υποβάλλει στο προκαθορισμένο χρονικό διάστημα τα απαιτούμενα δικαιολογητικά, κηρύσσεται έκπτωτος και καταπίπτει υπέρ της αναθέτουσας αρχής η εγγύηση συμμετοχής του, που είχε προσκομισθεί, σύμφωνα με το άρθρο 72, εφόσον είχε προσκομισθεί, και η κατακύρωση γίνεται στον προσφέροντα που υπέβαλε την αμέσως επόμενη πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά βάσει των ειδικότερων κριτηρίων ανάθεσης όπως είχαν ορισθεί στα έγγραφα της σύμβασης, χωρίς να λαμβάνεται υπόψη η προσφορά του προσφέροντος που απορρίφθηκε.

Αν από τα παραπάνω δικαιολογητικά που προσκομίσθηκαν νομίμως και εμπροθέσμως, δεν αποδεικνύεται η μη συνδρομή των λόγων αποκλεισμού των άρθρων 73 και 74 του Ν. 4412/16 ή η πλήρωση μιας ή περισσότερων από τις απαιτήσεις των κριτηρίων ποιοτικής επιλογής, σύμφωνα με την παράγραφο 1 και τα άρθρα 75,76 και 77, ο προσωρινός ανάδοχος κηρύσσεται έκπτωτος και με την επιφύλαξη του άρθρου 104, καταπίπτει υπέρ της αναθέτουσας αρχής η εγγύηση συμμετοχής του, που είχε προσκομισθεί, σύμφωνα με το άρθρο 72, εφόσον είχε προσκομισθεί, και η κατακύρωση γίνεται στον προσφέροντα που υπέβαλε την αμέσως επόμενη πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά βάσει των ειδικότερων κριτηρίων ανάθεσης όπως είχαν ορισθεί στα έγγραφα της σύμβασης, χωρίς να λαμβάνεται υπόψη η προσφορά του προσφέροντος που απορρίφθηκε.

Η διαδικασία ελέγχου των παραπάνω δικαιολογητικών ολοκληρώνεται με τη σύνταξη πρακτικού από το αρμόδιο γνωμοδοτικό όργανο, στο οποίο αναγράφεται η τυχόν συμπλήρωση δικαιολογητικών κατά τα οριζόμενα στην παράγραφο 2, και τη διαβίβαση του φακέλου στο αποφαινόμενο όργανο της αναθέτουσας αρχής για τη λήψη απόφασης είτε για τη ματαίωση της διαδικασίας κατά τις παραγράφους 3, 4 ή 5 είτε κατακύρωσης της σύμβασης. Τα αποτελέσματα του ελέγχου των παραπάνω δικαιολογητικών,

Αριθμός απόφασης: 1388 / 2019

επικυρώνονται με την απόφαση κατακύρωσης του άρθρου 105 του Ν. 4412/16 [...].7. ΚΑΤΑΚΥΡΩΣΗ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΥ – ΣΥΝΑΨΗ ΣΥΜΒΑΣΗΣ

Η αναθέτουσα αρχή κοινοποιεί την απόφαση κατακύρωσης, μαζί με αντίγραφο όλων των πρακτικών της διαδικασίας ελέγχου και αξιολόγησης των προσφορών, σε κάθε προσφέροντα που έχει υποβάλει αποδεκτή προσφορά, σύμφωνα με το άρθρο 100 του ν. 4412/2016, εκτός από τον προσωρινό ανάδοχο, ηλεκτρονικά μέσω του συστήματος. Η απόφαση κατακύρωσης δεν παράγει τα έννομα αποτελέσματά της, εφόσον η αναθέτουσα αρχή δεν την κοινοποίησε σε όλους τους προσφέροντες που δεν έχουν αποκλειστεί οριστικά. Τα έννομα αποτελέσματα της απόφασης κατακύρωσης και ιδίως η σύναψη της σύμβασης επέρχονται εφόσον και όταν συντρέξουν σωρευτικά τα κάτωθι :

α) παρέλθει άπρακτη η προθεσμία άσκησης προδικαστικής προσφυγής ή σε περίπτωση άσκησης, παρέλθει άπρακτη η προθεσμία άσκησης αίτησης αναστολής κατά της απόφασης της Α.Ε.Π.Π. και σε περίπτωση άσκησης αίτησης αναστολής κατά της απόφασης της Α.Ε.Π.Π., εκδοθεί απόφαση επί της αίτησης, με την επιφύλαξη της χορήγησης προσωρινής διαταγής, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο τελευταίο εδάφιο της παραγράφου 4 του άρθρου 372 και

β) ολοκληρωθεί επιτυχώς ο προσυμβατικός έλεγχος από το Ελεγκτικό Συνέδριο, σύμφωνα με τα άρθρα 35 και 36 του ν. 4129/2013, εφόσον απαιτείται και

γ) κοινοποιηθεί η απόφαση κατακύρωσης στον προσωρινό ανάδοχο, εφόσον ο τελευταίος υποβάλλει, έπειτα από σχετική πρόσκληση, υπεύθυνη δήλωση, που υπογράφεται κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 79Α, στην οποία θα δηλώνεται ότι, δεν έχουν επέλθει στο πρόσωπό του ομιγενείς μεταβολές κατά την έννοια του άρθρου 104 και μόνον στην περίπτωση του προσυμβατικού ελέγχου ή της άσκησης προδικαστικής προσφυγής κατά της απόφασης κατακύρωσης. Η υπεύθυνη δήλωση ελέγχεται από το αρμόδιο γνωμοδοτικό όργανο, το οποίο συντάσσει πρακτικό που συνοδεύει τη σύμβαση [...].».

Αριθμός απόφασης: 1388 / 2019

29. Επειδή, κατά τα παγίως γενόμενα δεκτά από τη νομολογία, η Διακήρυξη του διαγωνισμού αποτελεί κανονιστική πράξη, η οποία διέπει το διαγωνισμό και δεσμεύει τόσο την αναθέτουσα αρχή, η οποία διενεργεί αυτόν (ΕΣ Πράξεις VI Τμήματος 78/2007,19/2005,31/2003), όσο και τους διαγωνιζόμενους. Η δε παράβαση των διατάξεων (όρων) αυτής, οδηγεί σε ακυρότητα των εγκριτικών πράξεων του αποτελέσματος του διαγωνισμού και των κατακυρωτικών αυτού πράξεων (ΟΛΣΤΕ 2137/1993). Κατά συνέπεια, τυχόν παράβαση ουσιώδους όρου της διακήρυξης, είτε κατά τη διάρκεια του διαγωνισμού, είτε κατά τη συνομολόγηση της σύμβασης, καθιστά μη νόμιμη τη σχετική διαδικασία (ΕΣ Πράξη VI Τμήματος 78/2007).

30. Επειδή, η υποχρέωση διαφάνειας έχει μεταξύ άλλων ως σκοπό να αποκλείσει τον κίνδυνο αυθαιρεσίας εκ μέρους της αναθέτουσας αρχής (βλ., C-278/14, *SC Enterprise Focused Solutions SRL* ECLI:EU:C:2015:228,σκ. 25 και απόφαση *SAG ELV Slovensko* κ.λπ., C-599/10, EU:C:2012:191, σκέψη 25 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία) και ο σκοπός αυτός δεν θα επιτυγχανόταν αν η αναθέτουσα αρχή μπορούσε να μην εφαρμόσει τους όρους στους οποίους η ίδια υποβλήθηκε (βλ., C-278/14, *SC Enterprise Focused Solutions SRL* ECLI:EU:C:2015:228,σκ. 27).

31. Επειδή, περαιτέρω επιβάλλεται η εφαρμογή των όρων της διακήρυξης κατά τρόπο ενιαίο για όλους τους προσφέροντες κατά την υποβολή, αλλά και αξιολόγηση προσφορών (ΔΕΕ, απόφαση της 18ης Οκτωβρίου 2001, C-19/00 *Siac Construction Ltd*, Συλλογή 2001, σ. I-7725, σκέψεις 34 και 44 και απόφαση της 25ης Απριλίου 1996, C-87/94, *Επιτροπή κατά Βελγίου*, Συλλογή 1996, σ. I-2043, σκέψη 54).

32. Επειδή η αρχή της ίσης μεταχείρισης προϋποθέτει, περαιτέρω, ότι όλοι οι όροι και τρόποι διεξαγωγής της διαδικασίας αναθέσεως πρέπει να διατυπώνονται με σαφήνεια, ακρίβεια και χωρίς αμφισημία στην προκήρυξη του διαγωνισμού ή στη συγγραφή υποχρεώσεων, κατά τρόπον ώστε, αφενός να παρέχεται σε όλους τους ευλόγως ενημερωμένους και κανονικά επιμελείς υποψηφίους η δυνατότητα να κατανοούν το ακριβές περιεχόμενό τους και να τους ερμηνεύουν με τον ίδιο τρόπο και, αφετέρου, να καθίσταται δυνατός ο εκ

Αριθμός απόφασης: 1388 / 2019

μέρους της αναθέτουσας αρχής αποτελεσματικός και επί ίσοις όροις έλεγχος του αν οι προσφορές των υποψηφίων ανταποκρίνονται στα κριτήρια που διέπουν την εν λόγω σύμβαση (βλ., μεταξύ άλλων, για την αρχή της ίσης μεταχείρισης των οικονομικών φορέων στο πλαίσιο ανάθεσης δημοσίων συμβάσεων τις αποφάσεις: της 29ης Απριλίου 2004, *Επιτροπή κατά CAS Succhi di Frutta*, C-496/99 P, EU:C:2004:236, σκέψη 110, και της 12ης Μαρτίου 2015, *eVigilo*, C-538/13, EU:C:2015:166, σκέψη 33, της 22ας Ιουνίου 1993, *Επιτροπή κατά Δανίας*, C-243/89, EU:C:1993:257, σκέψη 33, της 25ης Απριλίου 1996, *Επιτροπή κατά Βελγίου*, C-87/94, EU:C:1996:161, σκέψη 51, της 18ης Οκτωβρίου 2001, *SIAC Construction*, C-19/00, EU:C:2001:553, σκέψη 33, της 16ης Δεκεμβρίου 2008, *Μηχανική*, C-213/07, EU:C:2008:731, σκέψη 45, της 24ης Μαΐου 2016, *MT Højgaard και Züblin*, C-396/14, EU:C:2016:347, σκέψη 37, της 25ης Απριλίου 1996, *Επιτροπή κατά Βελγίου*, C-87/94, EU:C:1996:161, σκέψη 54, της 12ης Δεκεμβρίου 2002, *Universale-Bau*, C-470/99, EU:C:2002:746, σκέψη 93, της 12ης Μαρτίου 2015, *eVigilo*, C-538/13, EU:C:2015:166, σκέψη 33, της 29ης Μαρτίου 2012, *SAG ELV Slovensko* κ.λπ., C-599/10, EU:C:2012:191, σκέψη 36, καθώς και της 10ης Οκτωβρίου 2013, *Manova*, C-336/12, EU:C:2013:647, σκέψη 31).

Περαιτέρω, έχει, επίσης, κριθεί ότι δεν επιτρέπεται ο αποκλεισμός οικονομικού φορέα από διαδικασία σύναψης δημόσιας σύμβασης, λόγω μη τήρησης από τον φορέα αυτό υποχρέωσης, η οποία δεν προκύπτει ρητά από τα σχετικά με τη διαδικασία αυτή έγγραφα ή από την ισχύουσα εθνική νομοθεσία, αλλά από την ερμηνεία της εν λόγω νομοθεσίας και των εν λόγω εγγράφων, καθώς και από την εκ μέρους των εθνικών διοικητικών αρχών και των εθνικών δικαστηρίων συμπλήρωση των κενών των εγγράφων και της νομοθεσίας (βλ. Απόφαση *Pirro Pizzo*, C-27/2015 της 2ας Ιουνίου 2016, σκέψη 51).

33. Επειδή η αρχή της τυπικότητας, η οποία διέπει γενικά τη διενέργεια των διαγωνισμών (βλ. ΣτΕ 2889/2011, 4343/2005 κ.ά. βλ. και Ε.Α. 228/2013, 111/2006, 597/2007 κ. ά.) εξυπηρετεί τις ανάγκες της διαφάνειας, της αποφυγής του κινδύνου αλλοίωσης των προσφορών και της ευχερούς

Αριθμός απόφασης: 1388 / 2019

εξέτασης και αξιολόγησής τους (Δ. Ράικος, *Δίκαιο Δημοσίων Συμβάσεων*, Β΄ Έκδοση, Εκδόσεις ΣΑΚΚΟΥΛΑ, 2017, σελ. 195 επ.). Σύμφωνα, δε, με την εν λόγω αρχή, δεν επιτρέπεται να τεθούν εκποδών διατάξεις της διακηρύξεως, οι οποίες θεσπίζουν υποχρέωση υποβολής με την προσφορά ορισμένων στοιχείων που απαιτούνται επί ποινή αποκλεισμού από τον διαγωνισμό.

34. Επειδή οι αρχές της τυπικότητας, της διαφάνειας και της δημοσιότητας που διέπουν τους δημόσιους διαγωνισμούς επιτάσσουν να καθορίζονται σαφώς στην διακήρυξη οι όροι και οι προϋποθέσεις συμμετοχής στον διαγωνισμό καθώς και τα κριτήρια ανάθεσης της δημόσιας σύμβασης (βλ. ΕΣ 133/2008, Πράξη, Τμ. VI) με στόχο την επίτευξη πλήρους διαφάνειας και προστασίας του ανταγωνισμού (βλ. ΕΣ 2263/2011, 2016/2010, Τμ. VI).

35. Επειδή, σε κάθε περίπτωση, η αναθέτουσα αρχή κρίνει τις προσφορές επί ίσοις όροις και με προσήλωση στην λεκτική αποτύπωση των όρων της κανονιστικής πράξης στα πλαίσια της αρχής της τυπικότητας, απορρίπτοντας κατά δέσμια αρμοδιότητα προσφορά που παραβιάζει απαράβατους όρους της διακήρυξης.

36. Επειδή, ο όλος μηχανισμός υποβολής και ελέγχου των δικαιολογητικών συμμετοχής διέπεται από την αρχή της τυπικότητας, δηλαδή της διαφανούς και αυστηρής διαδικασίας του Διαγωνισμού, κατά την οποία η νομιμότητα συμμετοχής προϋποθέτει την εκπλήρωση τυπικών προϋποθέσεων. Άλλωστε οι απαραίτητες ικανότητες των υποψηφίων αποδεικνύονται με την προσκόμιση δικαιολογητικών που ορίζονται από την εκάστοτε αναθέτουσα αρχή (βλ. Ελ. Συν. VI Τμήμα, Αποφ. 24995, 1949/2009. Πρ. 115, 10/2008, 222/2005, Ζ΄ Κλιμάκιο, Πρ. 116/2012, 1177/2009, Δημήτριος Ι. Ράικος, *Δίκαιο Δημοσίων Συμβάσεων*, Β΄ έκδοση, Σάκκουλας, 2017, σελ. 195-197).

37. Επειδή, η θέσπιση και η υποχρεωτική χρήση του ΕΕΕΣ/ΤΕΥΔ στον εκάστοτε διαγωνισμό ανάθεσης δημόσιας σύμβασης εξυπηρετεί, μεταξύ άλλων, το σκοπό παράκαμψης κατά το στάδιο υποβολής και αξιολόγησης του

Αριθμός απόφασης: 1388 / 2019

συνόλου των προσφορών, της ανάγκης προσκόμισης από τους οικονομικούς φορείς σημαντικού αριθμού πιστοποιητικών ή άλλων εγγράφων που σχετίζονται με τα κριτήρια αποκλεισμού και τα κριτήρια επιλογής προκειμένου να αποφευχθεί διοικητικός φόρτος τόσο για τις αναθέτουσες αρχές όσο και για τους οικονομικούς φορείς, ιδία τις ΜΜΕ. Ωστόσο, οι οικονομικοί φορείς οφείλουν να είναι σε θέση να αποδείξουν με τα κατάλληλα και απαιτούμενα στη διακήρυξη έγγραφα, όσα δηλώνουν υπευθύνως με το ΕΕΕΣ/ΤΕΥΔ (βλ. σκέψη 20 της παρούσας, όμοια με σκ. 25 της με αρ. 656/2018 Απόφασης ΑΕΠΠ), στοιχείο που αναφέρεται ρητά και στο μη υποκείμενο σε προσαρμογή Μέρος VI «Τελικές Δηλώσεις» του ΕΕΕΣ/ΤΕΥΔ, που αποτελεί αναπόσπαστο τμήμα της εκάστοτε διακήρυξης αναθέτουσας αρχής, όπου ρητά αναγράφεται και υπογράφεται ότι *«Ο κάτωθι υπογεγραμμένος, δηλώνω επισήμως ότι είμαι σε θέση, κατόπιν αιτήματος και χωρίς καθυστέρηση, να προσκομίσω τα πιστοποιητικά και τις λοιπές μορφές αποδεικτικών εγγράφων που αναφέρονται»* (εννοείται στο παρόν ΕΕΕΣ/ΤΕΥΔ). Περαιτέρω, το ΕΕΕΣ/ΤΕΥΔ αποτελεί κατά το νόμο (βλ. παρ. 1 του άρθρου 79 του ν. 4412/2016) Υπεύθυνη Δήλωση, που επιφέρει τις κυρώσεις του ν. 1599/1986 και στην οποία, κατά πάγια νομολογία, δεν δύναται να βεβαιωθούν γεγονότα μελλοντικά αλλά αφορά αποκλειστικά και μόνον σε γεγονότα παρόντα ή παρελθόντα, όχι, όμως, μέλλοντα (πρβλ. ΣτΕ 781/2010). Επομένως, αφενός οι οικονομικοί φορείς δηλώνουν στο ΕΕΕΣ/ΤΕΥΔ υπευθύνως γεγονότα τα οποία ισχύουν κατά το χρόνο υπογραφής του, προαποδεικνύοντας τα, τα οποία και ανά πάσα στιγμή, κατά τη διάρκεια της διαγωνιστικής διαδικασίας οφείλουν να αποδείξουν βάσει των κατάλληλων εγγράφων κατόπιν αιτήματος της αναθέτουσας αρχής.

38. Επειδή έχει κριθεί από τη νομολογία ότι στις δημόσιες συμβάσεις ισχύει ο κανόνας της, κατά στάδια, προβολής των λόγων, ήτοι λόγοι που αφορούν σε προγενέστερο στάδιο δεν μπορούν να προβληθούν σε μεταγενέστερο, αλλά θα πρέπει να προβάλλονται επικαίρως (ΕΑ ΣτΕ 207/2002, 295/2003, 602/2003, 884/2003, 69/2005, 1032/2005, 245/2011 κ.ά.). Η αρχή αυτή, της επίκαιρης και αυτοτελούς προσβολής των βλαπτικών

Αριθμός απόφασης: 1388 / 2019

πράξεων όλων των οργάνων του διαγωνισμού εντάσσεται στους αρνητικούς όρους του εννόμου συμφέροντος, αποκλείοντας τον παρεμπόμποντα έλεγχο της νομιμότητας των λόγων αυτών με την ευκαιρία της προσβολής των μεταγενέστερων πράξεων ή παραλείψεων της διαγωνιστικής διαδικασίας με την προδικαστική προσφυγή (ΕΑ ΣτΕ 305/2011, 65/2012).

39. Επειδή λόγοι που αφορούν τους όρους της διακήρυξης του διαγωνισμού προβάλλονται ανεπικαίρως στο παρόν στάδιο κι επομένως απαραδέκτως (βλ. ΣτΕ 2770/2013, 5690/1996, 964/1998 Ολομ., 966/1998 Ολομ., 1415/2000 Ολομ., 3602/2005 επταμ., 702/2008, 1794/2008, 1667/2011 Ολομ., 3952/2011, 2137/2012, πρβλ. και ΔΕΚ, απόφαση της 12.2.2002, *Universale-Bau AG*, C-470/99, σκέψεις 65 έως 79, καθώς και απόφαση της 27.2.2003, *Santex SpA*, C-327/00, σκέψεις 32 έως 66).

40. Επειδή, όπως έχει κριθεί (ΣτΕ 1667/2011 Ολομ.), με την ανεπιφύλακτη συμμετοχή τους στο διαγωνισμό για τη σύναψη δημόσιας σύμβασης, οι διαγωνιζόμενοι αποδέχονται πλήρως τη νομιμότητα των όρων της διακήρυξης, με βάση τους οποίους διενεργείται ο διαγωνισμός και διαμορφώνονται οι υποβαλλόμενες προσφορές. Ως εκ τούτου, και για λόγους ασφάλειας του δικαίου, δεν είναι επιτρεπτή η εκ μέρους τους παρεμπόμπουσα, εκ των υστέρων, αμφισβήτηση του κύρους των όρων της διακήρυξης, την οποία δεν έχουν προσβάλει ευθέως εντός της προθεσμίας για την άσκηση της αιτήσεως ακυρώσεως, με την ευκαιρία της προσβολής των μεταγενέστερων πράξεων της διαγωνιστικής διαδικασίας (ΣτΕ 964/1998 Ολομ., 966/1998 Ολομ., 1415/2000 Ολομ., 3602/2005 επταμ., 702/2008, 1794/2008 και άλλες, πρβλ. και ΔΕΚ, απόφαση της 12.2.2002, *Universale-Bau AG*, C-470/99, σκέψεις 65 έως 79, καθώς και απόφαση της 27.2.2003, *Santex SpA*, C-327/00, σκέψεις 32 έως 66).

41. Επειδή δέσμια αρμοδιότητα υπάρχει όταν το διοικητικό όργανο, εφόσον διαπιστώσει ότι συντρέχουν οι προβλεπόμενες από τους κανόνες δικαίου πραγματικές ή νομικές προϋποθέσεις για την εφαρμογή τους, είναι υποχρεωμένο να εκδώσει διοικητική πράξη που περιέχει ορισμένη ατομική ρύθμιση, την οποία προκαθορίζουν οι κανόνες αυτοί (βλ. Επαμεινώνδα Π.

Αριθμός απόφασης: 1388 / 2019

Σπηλιωτόπουλο, *Εγχειρίδιο Διοικητικού Δικαίου*, Τόμος 1, Νομική Βιβλιοθήκη, 2017, 15η έκδ., αριθμ. 148, σελ. 138). Στην περίπτωση της δέσμιας αρμοδιότητας, ο κανόνας δικαίου υποδεικνύει στη Διοίκηση κατά τρόπο επιτακτικό τη συμπεριφορά που πρέπει να υιοθετήσει και δεν της αφήνει περιθώρια εκτίμησης (βλ. ΣΤΕ 286/2012) περιέχοντας πλήρες και λεπτομερές πραγματικό και τις σαφείς και συγκεκριμένες έννομες συνέπειες που αυτό επιφέρει (βλ. ΣΤΕ 4720/2012).

42. Επειδή τυχόν ασάφειες ή πλημμέλειες των εγγράφων της σύμβασης δεν μπορούν να ερμηνεύονται εις βάρος των διαγωνιζομένων, κατά παράβαση των αρχών του ανταγωνισμού και της παροχής ίσων ευκαιριών και θα πρέπει να παρέχεται και σε αυτούς, οι οποίοι βλάπτονται από την ασάφεια ή την πλημμέλεια αυτή, η δυνατότητα να συμπληρώσουν την τυχόν ελαττωματική προσφορά τους (ΕΑ ΣΤΕ 423/2011, 424/2011, 425/2011). Τούτο, διότι η ερμηνεία των όρων της σύμβασης δεν μπορεί να γίνεται σε βάρος του καλόπιστου διαγωνιζομένου, εφόσον η Διοίκηση ήταν αυτή που όφειλε να εκφραστεί σαφέστερα (ΕφΑθ 1959/1970, *Αρμ.* 1970, σελ. 1111, Εφ.Θεσ. 501/87, *ΕΔημ.Εργ.* 1990/1, σελ. 84, Α. Τάχος, *Ελληνικό Διοικητικό Δίκαιο*, έκδοση θ', Σάκκουλας, σε λ. 776).

43. Επειδή σύμφωνα με τον μοναδικό λόγο της προσφυγής η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι η παρεμβαίνουσα υπέβαλε ως δικαιολογητικά κατακύρωσης, μεταξύ άλλων φορολογική και ασφαλιστική ενημερότητα με ημερομηνίες μεταγενέστερες της ημερομηνίας υποβολής της προσφοράς της και, ως εκ τούτου, δεν είναι σύμφωνα με τις απαιτήσεις της Διακήρυξης καθότι δεν αποδεικνύουν τη μη συνδρομή του οικείου λόγου αποκλεισμού κατά το στάδιο υποβολής της προσφοράς ως έχει δηλωθεί στο υποβληθέν από την παρεμβαίνουσα ΤΕΥΔ προαποδεικτικώς.

Περαιτέρω, η αναθέτουσα αρχή στις απόψεις της αναφέρει ότι σύμφωνα με τη Διακήρυξη, η φορολογική και ασφαλιστική ενημερότητα πρέπει να είναι σε ισχύ κατά τον χρόνο υποβολής τους, ως εν προκειμένω, και, επομένως, ορθώς διαπίστωσε ότι η παρεμβαίνουσα ήταν φορολογικά

Αριθμός απόφασης: 1388 / 2019

και ασφαλιστικά ενήμερη και έκρινε αποδεκτή την προσφορά της στο στάδιο της κατακύρωσης.

Εξάλλου, η παρεμβαίνουσα στην παρέμβασή της υποστηρίζει αφενός ότι απαραδέκτως και, ειδικότερα, άνευ εννόμου συμφέροντος η προσφεύγουσα ασκεί την υπό εξέταση προσφυγή διότι δεν τελεί δεύτερη σε σειρά μειοδοσίας καθώς η προσφορά της δεν ήταν εξ αρχής αποδεκτή και διότι δεν άσκησε παρέμβαση στην υπ' αριθμ. ΓΑΚ ΑΕΠΠ 902/16-07-2019 προσφυγή της στην οποία δικαιώθηκε με την υπ' αριθμ. 943/2019 απόφαση της ΑΕΠΠ και, ως εκ τούτου, θεωρείται ως οριστικώς αποκλεισθείσα. Αφετέρου, η παρεμβαίνουσα υποστηρίζει ότι η υπό εξέταση προσφυγή είναι προδήλως αβάσιμη διότι προσκόμισε όλα τα προβλεπόμενα από τη Διακήρυξη δικαιολογητικά κατακύρωσης και, ειδικότερα, ως προς τη φορολογική και ασφαλιστική ενημερότητα με τη χρονική ισχύ έως τρεις μήνες πριν από τον χρόνο υποβολής τους. Εξάλλου, κατά την παρεμβαίνουσα, η προσφεύγουσα ανεπικαίρως βάλλει κατά των όρων της Διακήρυξης και ότι υπέβαλε με την προσφορά της εκτός από το ΤΕΥΔ στο οποίο δηλώνει ότι είναι φορολογικά και ασφαλιστικά ενήμερα, υπεύθυνη δήλωση με την οποία δηλώνει ότι έλαβε γνώση των όρων του διαγωνισμού και ότι του αποδέχεται ανεπιφύλακτα και ότι οι ως άνω ενημερότητες προσκομίζονται μόνο κατά το στάδιο της κατακύρωσης με την ισχύ που αναφέρει το οικείο άρθρο της Διακήρυξης.

44. Επειδή σύμφωνα με το άρθρο 1.2.1.1.2 της επίμαχης Διακήρυξης με τα δικαιολογητικά συμμετοχής υποβάλλεται το ΤΕΥΔ, στο οποίο, μεταξύ άλλων, στο Μέρος ΙΙΙ Λόγοι Αποκλεισμού παρ. Β Λόγοι που σχετίζονται με την καταβολή φόρων ή εισφορών κοινωνικής ασφάλισης, οι οικονομικοί φορείς δηλώνουν εάν έχουν ανεκπλήρωτες υποχρεώσεις τόσο όσο αφορά στην καταβολή φόρων όσο και εισφορών κοινωνικής ασφάλισης. Περαιτέρω, ως ρητώς αναφέρεται στο ως άνω άρθρο, η αναθέτουσα αρχή μπορεί να ζητήσει από τους προσφέροντες, σε οποιοδήποτε χρονικό σημείο κατά τη διάρκεια της διαδικασίας διαγωνισμού, να υποβάλουν όλα ή ορισμένα δικαιολογητικά που αποδεικνύουν τις προϋποθέσεις συμμετοχής και

Αριθμός απόφασης: 1388 / 2019

περιγράφονται αναλυτικά στο άρθρο 4.1 της Διακήρυξης, όταν αυτό απαιτείται για την ορθή διεξαγωγή της διαδικασίας. Σύμφωνα δε με το άρθρο 4 της Διακήρυξης, η αναθέτουσα αρχή ειδοποιεί ηλεκτρονικά μέσω του συστήματος τον προσφέροντα στον οποίο πρόκειται να γίνει η κατακύρωση (προσωρινό ανάδοχο), να υποβάλλει ηλεκτρονικά εντός προθεσμίας δέκα (10) ημερών από την κοινοποίηση της σχετικής ειδοποίησης, σε μορφή αρχείου .pdf και σε φάκελο με σήμανση «Δικαιολογητικά Κατακύρωσης», τα πρωτότυπα ή αντίγραφα που εκδίδονται, σύμφωνα με το ν. 4250/2014, όλων των δικαιολογητικών που απαιτούνται κατά περίπτωση, σύμφωνα με το άρθρο 103 του Ν. 4412/16. Έτι περαιτέρω, σύμφωνα με το άρθρο 4.1 της Διακήρυξης, τα δικαιολογητικά που απαιτείται να προσκομισθούν από τον προσφέροντα στον οποίο πρόκειται να γίνει η κατακύρωση, υποβάλλονται σύμφωνα με τα κατά περίπτωση καθοριζόμενα στο άρθρο 80 του Ν. 4412/16, ως απόδειξη της μη ύπαρξης λόγων αποκλεισμού, όπως αναφέρονται στα άρθρα 73 και 74 και της πλήρωσης των κριτηρίων επιλογής σύμφωνα με το άρθρο 75, ενώ ρητώς επίσης αναφέρεται ότι η αναθέτουσα αρχή δέχεται ως επαρκή απόδειξη του ότι ο οικονομικός φορέας δεν εμπίπτει σε καμία από τις περιπτώσεις που αναφέρονται στο άρθρο 73 παρ. 2, πιστοποιητικό που εκδίδεται από την αρμόδια αρχή του οικείου κράτους - μέλους ή χώρας και ότι τα αποδεικτικά μέσα που αφορούν την παράγραφο 1 του άρθρου 73, την περίπτωση γ' της παραγράφου 2 του άρθρου 73 και την περίπτωση β' της παραγράφου 4 του άρθρου 73 γίνονται αποδεκτά εφόσον έχουν εκδοθεί έως τρεις (3) μήνες πριν από την υποβολή τους, ενώ αυτά που αφορούν την παράγραφο 2 του άρθρου 73, γίνονται αποδεκτά εφόσον είναι εν ισχύ κατά το χρόνο υποβολής τους, άλλως, στην περίπτωση που δεν αναφέρεται χρόνος ισχύος, να έχουν εκδοθεί κατά τα οριζόμενα στην προηγούμενη περίπτωση. Εξάλλου, στο άρθρο 6 προβλέπεται ρητώς ότι αν δεν προσκομισθούν τα παραπάνω δικαιολογητικά ή υπάρχουν ελλείψεις σε αυτά που υποβλήθηκαν και ο προσωρινός ανάδοχος υποβάλλει εντός της προθεσμίας της παραγράφου 1 αίτημα προς το αρμόδιο όργανο αξιολόγησης για την παράταση της προθεσμίας υποβολής, το οποίο

Αριθμός απόφασης: 1388 / 2019

συνοδεύεται με αποδεικτικά έγγραφα από τα οποία να αποδεικνύεται ότι έχει αιτηθεί τη χορήγηση των δικαιολογητικών, η αναθέτουσα αρχή παρατείνει την προθεσμία υποβολής των δικαιολογητικών για όσο χρόνο απαιτηθεί για τη χορήγηση των δικαιολογητικών από τις αρμόδιες αρχές. Αν δε, κατά τον έλεγχο των παραπάνω δικαιολογητικών διαπιστωθεί ότι τα στοιχεία που δηλώθηκαν, σύμφωνα με το άρθρο 79 του Ν. 4412/16 είναι ψευδή ή ανακριβή, ο προσωρινός ανάδοχος κηρύσσεται έκπτωτος και με την επιφύλαξη του άρθρου 104, καταπίπτει υπέρ της αναθέτουσας αρχής η εγγύηση συμμετοχής του. Επομένως, σύμφωνα με τους ρητούς όρους της Διακήρυξης που αντιστοιχούν στα άρθρα 79, 80, 103 και 104 του Ν.4412/2016, προκύπτει ότι απαιτείται υποχρεωτικά η προσκόμιση σε ηλεκτρονική μορφή και η κατάθεση σε φυσική μορφή των οικείων αποδεικτικών εγγράφων, μεταξύ των οποίων και αποδεικτικών φορολογικής και ασφαλιστικής ενημερότητας, ή εν γένει πιστοποιητικών της αρμόδιας δημόσιας αρχής, από τα οποία να προκύπτει ότι κατά το χρόνο υποβολής των δικαιολογητικών κατακύρωσης και σύναψης της σύμβασης, ο προσωρινός ανάδοχος είναι ενήμερος ως προς τις φορολογικές και ασφαλιστικές του υποχρεώσεις. Ωστόσο, στη διακήρυξη δεν προβλέπεται ρητώς ότι αρκεί το υποβαλλόμενο προαποδεικτικώς ΤΕΥΔ προκειμένου να αποδειχθεί παραδεκτά η ασφαλιστική/φορολογική ενημερότητα κατά τον χρόνο υποβολής της προσφοράς, ούτε ότι απαιτείται η προσκόμιση φορολογικής και ασφαλιστικής ενημερότητας μόνο για τον μετέπειτα της υποβολής προσφοράς χρόνο, αλλά σε ισχύ κατά τον χρόνο υποβολής των δικαιολογητικών κατακύρωσης. Παράλληλα, προβλέπεται, ρητώς, ότι αν αποδειχθεί μετά τον έλεγχο των δικαιολογητικών κατακύρωσης ότι τα δηλωθέντα στο ΤΕΥΔ στοιχεία είναι ψευδή ή ανακριβή, ο προσωρινός ανάδοχος κηρύσσεται έκπτωτος. Σύμφωνα δε, με το περιεχόμενο της σχετικής πρόσκλησής της στην προσωρινή ανάδοχο προς κατάθεση και των επίμαχων δικαιολογητικών, η αναθέτουσα αρχή παραπέμπει γενικά στο άρθρο 4.1 της Διακήρυξης οδηγώντας, ευλόγως στο συμπέρασμα ότι, με το φάκελο των δικαιολογητικών κατακύρωσης, απαιτεί να υποβληθούν μόνο τα

Αριθμός απόφασης: 1388 / 2019

εκεί περιγραφόμενα έγγραφα. Ως εκ τούτου, δεν συνάγεται ρητώς και σαφώς από τη Διακήρυξη ότι απαιτείται και η κατάθεση των οικείων επίμαχων δικαιολογητικών στο φάκελο των δικαιολογητικών κατακύρωσης, ως αυτά ίσχυαν κατά το χρόνο υποβολής της προσφοράς της παρεμβαίνουσας, χωρίς να το έχει αιτηθεί σαφώς η ίδια.

45. Επειδή σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 71 του Ν.4412/2016 που περιλαμβάνεται στο θεσμικό πλαίσιο της επίμαχης διαγωνιστικής διαδικασίας, προβλέπεται ότι, πριν την ανάθεση συμβάσεων, η αναθέτουσα αρχή πρέπει να έχει επαληθεύσει ότι η προσφορά προέρχεται από προσφέροντα ο οποίος δεν αποκλείεται από τη συμμετοχή δυνάμει των άρθρων 73 και 74 και πληροί τα κριτήρια επιλογής που καθορίζονται από την αναθέτουσα αρχή, σύμφωνα με τα άρθρα 75 έως 77. Τα δε δηλωθέντα στο ΤΕΥΔ προαποδεικτικώς αφορούν σε στοιχεία παρελθόντα ή παρόντα και όχι μέλλοντα, ενώ, σύμφωνα με το άρθρο 104 παρ. 1 του Ν.4412/2016, το δικαίωμα συμμετοχής και οι όροι και προϋποθέσεις συμμετοχής όπως ορίστηκαν στα έγγραφα της σύμβασης, κρίνονται κατά την υποβολή της αίτησης εκδήλωσης ενδιαφέροντος ή της προσφοράς, κατά την υποβολή των δικαιολογητικών του άρθρου 80, και κατά την σύναψη της σύμβασης σύμφωνα με τα οριζόμενα στην περίπτωση γ' της παρ. 3 του άρθρου 105. Επομένως, από τη συνδυαστική ερμηνεία των ως άνω διατάξεων, προκύπτει ότι η μη συνδρομή των λόγων αποκλεισμού καθώς και η πλήρωση των κριτηρίων επιλογής όπως προβλέπονται στα έγγραφα της σύμβασης πρέπει, πριν τη σύναψη της σύμβασης, να επαληθεύεται από την αναθέτουσα αρχή ότι συνέτρεχαν κατά τον χρόνο υποβολής της προσφοράς. Συνακόλουθα, απόφαση κατακύρωσης της σύμβασης η οποία εκδόθηκε άνευ ελέγχου συνδρομής των οικείων προϋποθέσεων περί ασφαλιστικής και φορολογικής ενημερότητας κατά τον χρόνο υποβολής της προσφοράς προσωρινού αναδόχου, πάσχει ακυρότητα.

46. Επειδή, όπως προκύπτει από τα στοιχεία του φακέλου, η παρεμβαίνουσα υπέβαλε την προσφορά της στις 19-06-2019 και προσκόμισε τα απαιτούμενα δικαιολογητικά κατακύρωσης, μεταξύ των

Αριθμός απόφασης: 1388 / 2019

οποίων η από 16-09-2019 και με αριθμ. πρωτ. 67313366 φορολογική ενημερότητα ισχύος ενός (1) μήνα από την έκδοσή της και η από 6-08-2019 και με αριθμ. πρωτ. 415528 ασφαλιστική ενημερότητα ισχύος έξι (6) μηνών από την έκδοσή της, ως βασίμως ισχυρίζεται η προσφεύγουσα.

47. Επειδή, σύμφωνα με το άρθρο 80 του Ν.4412/2016, ως έχει τροποποιηθεί και ισχύει, τα επίμαχα δικαιολογητικά κατακύρωσης της φορολογικής και ασφαλιστικής ενημερότητας πρέπει να είναι εν ισχύ κατά τον χρόνο υποβολής τους. Εξ ου και η παρεμβαίνουσα προέβη στην έκδοση ασφαλιστικής και φορολογικής ενημερότητας, σε ημερομηνία που τυγχάνει μεταγενέστερη του χρόνου υποβολής της προσφοράς της, προκειμένου να είναι σε ισχύ κατά το χρόνο υποβολής των δικαιολογητικών κατακύρωσης, τις οποίες και μόνο κατέθεσε. Παράλληλα, σύμφωνα με το άρθρο 103 του Ν.4412/2016, ως έχει τροποποιηθεί και ισχύει, η αναθέτουσα αρχή ειδοποιεί εγγράφως τον προσωρινό ανάδοχο να υποβάλει εντός προθεσμίας δέκα (10) ημερών από την κοινοποίηση της σχετικής έγγραφης ειδοποίησης σε αυτόν, τα αποδεικτικά έγγραφα νομιμοποίησης και τα πρωτότυπα ή αντίγραφα που εκδίδονται, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 1 του ν. 4250/2014 (Α' 74) όλων των δικαιολογητικών του άρθρου 80, όπως καθορίζονται ειδικότερα στα έγγραφα της σύμβασης, ως αποδεικτικά στοιχεία για τη μη συνδρομή των λόγων αποκλεισμού των άρθρων 73 και 74, καθώς και για την πλήρωση των κριτηρίων ποιοτικής επιλογής των άρθρων 75 έως 78, στα οποία δικαιολογητικά του άρθρου 80 δεν περιλαμβάνονται ρητώς η φορολογική και ασφαλιστική ενημερότητα σε ισχύ και κατά την υποβολή της προσφοράς, μολονότι θα πρέπει να συντρέχουν, σύμφωνα με τα ως άνω διαλαμβανόμενα, και κατά το χρονικό αυτό σημείο. Ως εκ τούτου, δημιουργείται ασάφεια ως προς την υποχρέωση των οικονομικών φορέων να καταθέσουν τα οικεία έγγραφα με το φάκελο των δικαιολογητικών κατακύρωσης, καθώς η υποχρέωση αυτή προκύπτει από την ερμηνεία του ισχύοντος κανονιστικού πλαισίου και των εγγράφων της σύμβασης (βλ. σκ. 32 και 42), άνευ σχετικού προς τούτο αιτήματος της αναθέτουσας αρχής. Ως δε έχει παγίως κριθεί από τη νομολογία, η όποια ασάφεια των εγγράφων της

Αριθμός απόφασης: 1388 / 2019

σύμβασης, δεν μπορεί να ερμηνευτεί εις βάρος των οικονομικών φορέων άνευ προγενέστερης κλήσης τους προς συμπλήρωση των οικείων δικαιολογητικών.

48. Επειδή, σε συνέχεια των ανωτέρω, είναι απορριπτέος ο ισχυρισμός της αναθέτουσας αρχής ότι το άρθρο 4.1 της Διακήρυξης προβλέπει τα επίμαχα δικαιολογητικά να είναι σε ισχύ κατά τον χρόνο υποβολής τους και για τον λόγο αυτό έκανε δεκτά τα δικαιολογητικά κατακύρωσης της παρεμβαίνουσας δοθέντος του ότι, κατά το κανονιστικό πλαίσιο του διαγωνισμού, αφενός μεν οι όροι συμμετοχής κρίνονται και κατά την υποβολή της προσφοράς, αφετέρου δε η ίδια πριν αναθέσει τη σύμβαση πρέπει να επαληθεύει ότι συντρέχουν τα δηλωθέντα στο ΤΕΥΔ, ήτοι ότι η προσφορά προέρχεται από προσφέροντα στο πρόσωπο του οποίου δεν συνέτρεχαν οι προβλεπόμενοι λόγοι αποκλεισμού. Η δε αναθέτουσα αρχή δεν εδύνατο νομίμως να προβεί στην κατακύρωση της επίμαχης διαγωνιστικής διαδικασίας, άνευ ελέγχου συνδρομής της ως άνω προϋπόθεσης κατά τον χρόνο υποβολής της προσφοράς, όπως δηλαδή έπραξε, δοθέντος του ότι δεν καταλείπεται ευχέρεια στην αναθέτουσα αρχή να ζητήσει, με τη σχετική κλήση, ορισμένα μόνον από το σύνολο των υποβλητέων, κατά τα ως άνω διαλαμβανόμενα, από τον προσωρινό ανάδοχο δικαιολογητικών κατακύρωσης, τα οποία πρέπει, σε κάθε περίπτωση, να υποβληθούν, προκειμένου να χωρήσει νομίμως η προσωρινή κατακύρωση του αποτελέσματος του διαγωνισμού (βλ. ΔΕφΘεσ 172/2019, σκ. 12). Σε κάθε δε περίπτωση, κατακύρωση του αποτελέσματος του διαγωνισμού στον προσωρινό ανάδοχο χωρίς να έχουν προσκομισθεί όλα τα απαιτούμενα, κατά τα ως άνω διαλαμβανόμενα, δικαιολογητικά παρίσταται μη νόμιμη (ΕπΑνΣτΕ 107/2018). Εν πάσει περιπτώσει, το ΕΕΕΣ/ΤΕΥΔ δεν υποκαθιστά ούτε βέβαια αποδεικνύει την ασφαλιστική και φορολογική ενημερότητα δοθέντος του ότι συνιστά προαπόδειξη των δηλωθέντων σε αυτό στοιχείων. Περαιτέρω, οι ισχυρισμοί της προσφεύγουσας περί υποχρέωσης προσκόμισης των επίμαχων εγγράφων γίνονται μεν δεκτοί, και η προσβαλλόμενη πρέπει να ακυρωθεί διότι αποδέχθηκε ως πλήρη τα δικαιολογητικά κατακύρωσης της

Αριθμός απόφασης: 1388 / 2019

παρεμβαίνουσας και κατακύρωσε τη σύμβαση σε αυτήν, ωστόσο, λόγω της ως άνω ασάφειας της διακήρυξης δεν δύναται να οδηγήσει αυτομάτως στην απόρριψη της προσφοράς της αναδόχου, ήτοι προτού η αναθέτουσα αρχή επαληθεύσει τη μη συνδρομή των εν θέματι λόγων αποκλεισμού κατά την υποβολή της προσφοράς, στο πλαίσιο της παρ. 3 του άρθρου 106. Θα πρέπει, επίσης, να σημειωθεί ότι τα επίμαχα έγγραφα που ανατρέχουν στο χρόνο κατάθεσης της προσφοράς της παρεμβαίνουσας δεν δύναται να εκδοθούν αναδρομικά (βλ. *ad hoc* απόφαση ΑΕΠΠ με αρ. 656/2018 και την επ' αυτής με αρ. Ν 195/2018 Απόφαση ΔΕφ Πειρ, με την οποία απορρίφθηκε η αίτηση αναστολής επί της ως άνω απόφασης ΑΕΠΠ, επικυρώνοντας την κρίση του πρώην 1^{ου} Κλιμακίου). Ωστόσο, σύμφωνα με την παρ. ΣΤ του άρθρου 1.2.1.1.2. της Διακήρυξης προβλέπεται ρητώς και σαφώς η δυνατότητα της αναθέτουσας αρχής να ζητήσει από τους προσφέροντες, σε οποιοδήποτε χρονικό σημείο κατά τη διάρκεια της διαδικασίας διαγωνισμού, να υποβάλουν όλα ή ορισμένα δικαιολογητικά που αποδεικνύουν τις δηλωθείσες στο υποβληθέν ΤΕΥΔ προϋποθέσεις συμμετοχής, συμπεριλαμβανομένης της φορολογικής και ασφαλιστικής ενημερότητας. Επίσης, στο άρθρο 6 της Διακήρυξης αναφέρεται ρητώς ότι αν, κατά τον έλεγχο των παραπάνω δικαιολογητικών διαπιστωθεί ότι τα στοιχεία που δηλώθηκαν, σύμφωνα με το άρθρο 79 του Ν. 4412/16 είναι ψευδή ή ανακριβή, ο προσωρινός ανάδοχος κηρύσσεται έκπτωτος, ήτοι, σε κάθε περίπτωση, ο συμμετέχων οφείλει να είναι σε θέση να αποδείξει την αλήθεια και ακρίβεια των δηλωθέντων στο υποβληθέν από αυτόν ΤΕΥΔ. Ως εκ τούτου, μολονότι δεν προκύπτει σαφώς και ρητώς η προσκόμιση των εν θέματι δικαιολογητικών κατά το στάδιο κατακύρωσης, ο μέσος επιμελής υποψήφιος οφείλει να έχει εκδώσει εγκαίρως φορολογική και ασφαλιστική ενημερότητα ώστε να είναι σε ισχύ κατά την υποβολή της προσφοράς του και να είναι σε θέση να την προσκομίσει όταν του ζητηθεί.

49. Επειδή, εξάλλου, είναι απορριπτέοι ως απαράδεκτοι οι ισχυρισμοί της παρεμβαίνουσας σύμφωνα με τους οποίους η υπό εξέταση προσφυγή ασκείται άνευ εννόμου συμφέροντος διότι η προσφορά της προσφεύγουσας

Αριθμός απόφασης: 1388 / 2019

ήταν εξ αρχής ελλιπής καθώς, σύμφωνα με τη διάταξη του άρθρου 362 παρ. 3 του Ν. 4412/2016, η παρέμβαση ενώπιον της ΑΕΠΠ ασκείται προς διατήρηση του κύρους της προσβαλλόμενης με την οποία, εν προκειμένω, η προσφορά της προσφεύγουσας έχει κριθεί ως αποδεκτή ώστε η εξέταση επί της ουσίας των προβαλλόμενων από την παρεμβαίνουσα αιτιάσεων κατά της αποδοχής της προσφοράς της θα συνιστούσε επί της ουσίας διεύρυνση του αντικειμένου της διαφοράς κατά την ενδικοφανή διαδικασία, έτσι όπως αυτό προσδιορίστηκε από τους λόγους της προδικαστικής προσφυγής, αποσκοπώντας στην ακύρωση της ενώπιον της ΑΕΠΠ πράξης και κατά το μέρος που με αυτήν είχε γίνει δεκτή η προσφορά της προσφεύγουσας (βλ. *ad hoc* ΣΤΕ 1573/2019, σκ. 10, πρβλ. ΣΤΕ 64/2019, 3345/2013 για την παρέμβαση σε αίτηση ακυρώσεως). Περαιτέρω, ως αβάσιμοι πρέπει να απορριφθούν οι ισχυρισμοί της παρεμβαίνουσας ότι η προσφεύγουσα έχει καταστεί ως οριστικώς αποκλεισθείσα κατόπιν της απόφασης 943/2019 της ΑΕΠΠ επί της προδικαστικής προσφυγής της την οποία δεν προσέβαλε δικαστικώς καθώς, η εν λόγω απόφαση δεν εξέτασε τους προβαλλόμενους λόγους της παρεμβαίνουσας κατά της προσφοράς της προσφεύγουσας απορρίπτοντάς τους ως απαράδεκτους και, ως εκ τούτου, η ως άνω απόφαση της ΑΕΠΠ ουδόλως μετέβαλε τη θέση της προσφεύγουσας στη σειρά μειοδοσίας.

50. Επειδή γίνεται δεκτή εν συνόλω η εισήγηση.

51. Επειδή, κατ' ακολουθίαν, η κρινόμενη Προδικαστική Προσφυγή πρέπει να γίνει εν μέρει δεκτή.

52. Επειδή η παρέμβαση πρέπει να απορριφθεί.

53. Επειδή, ύστερα από τη σκέψη 51, πρέπει να επιστραφεί το παράβολο που κατέθεσε η προσφεύγουσα (άρθρο 363 παρ.5 Ν.4412/2016).

Για τους λόγους αυτούς

Δέχεται εν μέρει την προδικαστική προσφυγή.

Απορρίπτει την παρέμβαση.

Αριθμός απόφασης: 1388 / 2019

Ακυρώνει την υπ' αριθμ. ΚΓ/Δ11/Ε 40192 απόφαση του Υπουργού ...και ..., κατά τα προβλεπόμενα στο σκεπτικό.

Ορίζει την επιστροφή στην προσφεύγουσα του παραβόλου ποσού εξακοσίων (600) ευρώ.

Κρίθηκε και αποφασίσθηκε στις 26 Νοεμβρίου 2019 και εκδόθηκε στις 16 Δεκεμβρίου 2019 στον Άγιο Ιωάννη Ρέντη.

**Η Πρόεδρος
ΓΕΡΑΣΙΜΟΥΛΑ-ΜΑΡΙΑ
ΔΡΑΚΟΝΤΑΕΙΔΗ**

**Η Γραμματέας
ΒΙΚΤΩΡΙΑ ΠΙΣΜΙΡΗ**